ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

TEMMUZ-AĞUSTOS 2003

ağın DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Sahibi
Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Ahmet DEVİREN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet ORHAN

Yazı Kurulu
Mehmet ORHAN
Mevlüt ÖKSÜZOĞLU
Ahmet DEVİREN
S. Selami TAŞBAŞI
Ruhi TAŞKIN

Teknik Yönetmen
Ömer ÖZTÜRK

Yazışma Adresi:
Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği
Hoşdere Caddesi, Akasya Apt. No: 41-2 A
Y. Ayrancı / ANKARA
Tel: (0 312) 426 75 90 Faks: (0 312) 354 78 38

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği,
PTT 101843 no.lu Çek Hesabı
T.C. Ziraat Bankası Ankara Yenişehir Şubesi
Hesap No: 441169

Gönderilen yazılar yayımlansın, yayımlanmasın iade edilmez ve telif ücreti ödenmez.

Bu dergide yayımlanan yazılardaki fikirler yazarlarına aittir.

Dergimiz Basın Ahlâk Yasası'na uyar.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi, Ankara Valiliği'nin 12.09.1991 gün ve 8202 yazıları ile ayda bir çıkar.

Yıl: 14 Sayı: 140-141
TEMMUZ-AĞUSTOS 2003
Dizgi-Mizanpaj: **Marina - 384 26 80**
Baskı : **HAS-SOY Matbaacılık**
Tel : 0 312 341 59 94 / 384 03 04

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi Muhabirleri:
İsmail N. BEYDEMİR : Malatya-Ağın
Cüneyt ÖZKUL : İzmir
Ahmet SAMUR : İstanbul

Ön kapak: İstanbul-Ağın Derneği'nin katılımıyla yapılan Ağın ve Köyleri 2. Geleneksel Futbol Turnuvası birincisi Yedibağ (Paşikli) köyü takımı

SAYFA İÇİNDEKİLER

3 .....Ağın
Adnan BİNYAZAR
4 .....Dostluk Üstüne
Basın'dan
5 .....Atatürk Gibi (Şiir)
Aşık ERDEMLİ
6 .....Ağın'ı Seviyorum
Nazım ERCAN
7 .....Memleketim (Şiir)
Dr. Galip UZUNCA
8-9 .....Sel
M. Cavit ALPASLAN
10-11 .....Ozanların Dünyası (Şiir)
Mehmet ORHAN
12 .....Özgün Türkiye
Mümtaz SOYSAL
13 .....Bahar Var Gözlerinde (Şiir)
Ahmet SAMUR
14 .....Anma Töreni
Orhan ERCAN
15 .....Bunları Biliyor musunuz?
Basın'dan
16 .....Türkülerimiz (Şiir)
Tabur AYDIN
17-19 .....Çocuklarıma
Mustafa KABASAKAL
20 .....Paramparça-Köle (Şiir)
Erhan ÇATALTAŞ
21-24 .....Ağın ve Köylerinin Geri Kalma Nedenleri
Nizamettin KARADAĞ
25-26 .....Bir Emniyet Görevlisinin Anıları
Osman Sulhi AKSU
27 .....Boşuna mı? - Evimin Çiçekleri (Şiir)
Fatma Yaşar ÇAKAR
28-29 .....Görev Yerim Hakkari
Nuran ALPASLAN
30 .....Haberler
31 .....Doğumlar, Ölümler, Evlenenler

AĞIN

Adnan BİNYAZAR

'Ağın' sözcüğüne ilk, Yaşar Kemal'in İnce Memed'inde 'ağın ağacı' biçiminde rastlamıştım. Ağın, Elazığ'ın kuzeybatısında anamın doğup büyüdüğü, toprağında toprağa karıştığı bir ilçe. Ortası yemyeşil, çevresi sarılı morlu kırlar...

Ağustosböceklerinin yırtınırcasına öttüğü derelerine karşın, 'ağın' sözcüğü, çocukluğumda, boz toprak yığınlarının tepesindeki tek ağaçları getirirdi gözümün önüne. Fırat'ın bir kolu olan Karasu kıyılarındaki ekin tarlalarının ortasında biten "Tek Dut" yalnızlığın simgesiydi. Şu yaşlara geldim, o yalnız ağacın görüntüsü belleğimden silinmedi. Güney yörelerinde zakkuma 'ağın ağacı' deniyormuş. Ağın'da elmasından armuduna, eriğinden narına bal şeker meyveleri; karası, beyazı, yüzlerce üzüm türü yetişmeseydi, 'ağın'la 'ağı-' (zehir) arasında bir bağlantı kurulabilirdi.

Adın kökeni nereye dayanırsa dayansın, geniş topraklardan yoksun olan Ağın, yetiştirdiği aydın kişilerle ünlüdür. Ayrılış akşamında arkadaşlarla bir araya geldik, geçmiş yılların erdemli analarını, o güzel atlara binip aramızdan ayrılan atalarını andık. Çevreme bakıyorum; gözlerinden zekâ fışkıran genç, Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu'nda. Bir başkası, Yargıtay tetkik yargıcı. Karşımda Vezni, gözü bir saniye olsun kitaplardan kopmamış kırk yıllık öğretmen. Az ötede Asal, eczacı. Yüzünün aydınlığı akşam alacasıyla renklenen Gürol, Sümeroloji öğrenimi görmüş, eşi ziraat mühendisi. Kardeşlerimden biri Melbourn'da uzun yıllar gazete çıkardı, öbürü öğretmen, en küçüğümüz, önemli bir şirketin yönetmenlerinden.

Gecenin konuğu, sanat toplumbilimi uzmanı, ressam, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Profesör Zafer Gençaydın. Duvarlarından su kanallarına, Ağın'daki evini kendi elleriyle yaptı. Becerili parmak uçlarını okşarken, dudakları Picasso'nun "Guernica"sını yorumluyor. "Guernica"nın sanatsal düşüncenin başyapıtı olduğunu onun yorumundan öğreniyorum.

Dağılma zamanı geldiğinde, gök parlağı Venüs tepemizdeydi. Akşam saatlerinde doğuda görünmüştü. Gün atanda batıda kaybolacaktı. Anam ona "Şafak Yıldızı" derdi. İçimi yakan "Samsor'un derede yıldız ışılar" dizisindeki 'yıldız' o olmalıydı.

Her ayrılış ağıtsı duygular yaratıyor içimizde. Sabaha karşı 03.00 sularında, o yıldız ışımasının kılavuzluğunda Ağın'dan ayrıldık. Bir bildiği olmalı; Ağın'la Arapgir arasında ıssız bir yükseltide, kardeşim arabayı durdurdu, ışıkları söndürdü. Gecenin şafağı bekleyen karanlığında gökte ne kadar yıldız varsa avuçlarımıza doldu. Çok sürmedi, gün ağarınca gök yıldızsız kaldı.

Yol boyunca, güzelliğin bir yıldız çakışması olduğunu anlatan o türkünün dizeleri dolaştı dilimde;

Soramadım bir çift sözü,
Ay mıydı, gül müydü yüzü,
Sandım ki Zöhre yıldızı,
Şavkı beni yaktı geçti.

Güzelliğin yüzünü gül eyleyen 'şavk' ne tez sönüyor!..

Gök, ne tez yıldızsızlaşıyor!..

22 Ağustos 2003 - Akşam

DOSTLUK ÜSTÜNE

DOSTLUK en az iki yetişkin, özgür, bağımsız iki şahsiyet arasında kurulan ilintiler ve yakınlıklardır. **Montaigne**, yüksek ve yalın dostluk için şöyle demiştir: Dostlukta ruhlar o kadar derinden uyuşmuş, karışmış, kaynaşmıştır ki onları birleştiren dikişi silip süpürmüş ve artık bulamaz olmuşlardır. **Mevlana** karşısında duran kişiye ***"Sen, bensin. Çünkü sen, ben olmayınca dostluk kurulmaz, özel sırlar paylaşılmaz"*** demiştir. Dostlukta benmerkezciliğe hiç yer yoktur. İki bedende tek bir ruh olarak yaşamak vardır. İşte gerçek dostluk...

"Görenler hiç fark etmez, seni benden beni senden

Seni bende beni sende bakıp bir tende görmüşler."

Dost bir ihtiyaçtır. Büyük düşünür

Halil Cibran, "Dost sizin sevgi ektiğiniz, şükran (vefa) biçtiğiniz tarladır. O sizin sofranız, ocak başınızdır. Çünkü siz ona aç gelir ve huzura kavuşmak için başvurursunuz. Vakit öldürmek için aranan dost bîr hiçtir. Dostu yaşanmaya değer saatler için seç. Çünkü onun vazifesi ihtiyacınızı karşılamaktır. Boşlukla karşılamak değil" demiştir.

Toplum bireyleri arasında gerçek kaynaşma dostlukla sağlanır. Çıkara dayalı dostluklar çıkarın bittiği yerde sona erer. Beklentilere endeksli ilişkiler, beklentilerin gerçekleşmesiyle ya da gerçekleşmemesiyle noktalanır. Sevgiye dayalı ilişkiler ise bitmez. Dostlar arasındaki sevgi arada bir ayrılmakla gevşemez. Dostluğun kolları dünyayı bir ucundan bir ucuna kucaklayacak kadar uzundur.

Sıradan dost her yerde ve her zaman kolaylıkla bulunur. Bunlara karşı tedbirli olunmalıdır. Çünkü aradaki bağ, güvensizliğe yer vermeyecek kadar düğümlenmiş değildir. Zarar görebilirsiniz. Bir fikir adamı, ***"Gün oldu dostlarımın elinden düşmanlarım beni zorlukla kurtardı. Beni kahreden bu oldu"*** demiştir.

Aşık Veysel, "Benim sadık yarim kara topraktır" derken gerçek dost bulamadığını, sadakati ve dostluğu hayatta bizi besleyen ve ölünce bağrına basan toprakta buluyor. **Kuddusi** dostlarının vefasızlığını şöyle dile getirir:

"Çün zerre vefa görmedim ihvanı zamandan

Şol yüzleri dost özleri düşmandan usandım.''

Cami, kadınların vefasızlığından şikâyet eder, ***"Ahde vefa keyfiyeti yazıldığı zaman kadınların adlarına sıra gelince, kalem kırılmıştır"*** der. Kadınlar mı daha vefasız erkekler mi bilmem ama günümüzde sadık, vefalı dost bulmak zor.

Devlette işlerinin iyi gitmediği için kendisini terk eden iyi gün dostlarına bir gönül adamı şöyle seslenir:

"Kahvelerim pişti gel,
Köpükleri taştı gel.
İyi günün dostları
Kötü günüm geçti gel."

Peygamberimiz duasında ülfet edeceği bir dost istemektedir. Güç olmakla birlikte hayatımızı tatlandıracak mal, can ve namusumuzu emanet edebilecek bir dost arayalım.

Hürriyet-26.09.2003

ATATÜRK GİBİ

Aşık ERDEMLİ
(Sebahattin Dülger)

Var mıdır dünyada ufkun güneşi ?
Göster kurban olam Atatürk gibi
Var mıdır cihanda onun bir eşi ?
Göster kurban olam Atatürk gibi,
Yok, yok efendim yok Atatürk gibi.

*

Var mıdır yürekte böylesi güven ?
Var mıdır halkını ta candan öven ?
Var mıdır çocuğu bayramla seven ?
Göster kurban olam Atatürk gibi,
Yok, yok efendim yok Atatürk gibi.

*

Var mıdır esaret zincirin kıran ?
Var mıdır asırdan asırı gören ?
Var mıdır gönülde böyle taht kuran ?
Göster kurban olam Atatürk gibi,
Yok, yok efendim yok Atatürk gibi.

*

Var mıdır dahası geçse de zaman ?
Var mıdır cihanda civan mı civan ?
Var mıdır **Erdemli** böyle kahraman
Göster kurban olam Atatürk gibi,
Yok, yok efendim yok Atatürk gibi.

1982

AĞIN'I SEVİYORUM

Nazım ERCAN

Bakıyorum Ağın'ı herkes seviyor. Dergilerimizi okuyorum, yazı ve şiirler bunu kanıtlıyor. Gerçekten, ilçemiz sevilecek bir ilçedir. Ancak, bakıma muhtaç. Körfezde kalmış, hiçbir devlet eli ulaşmamış, kendi olanakları ile yaşayan bir ilçedir. Kış aylarında nüfusun yüzde yetmişbeşi yurt sathına dağılır, herkesin bir işi vardır. İzinlerini yaz aylarında alırlar, tatili burada geçirirler.

Yaptığım araştırmaya göre, bir ili idare edecek sayıda bürokrata sahip, bunun yanında, iş adamlarımız da var. Onlarla ve bürokratlarla her zaman övünürüz. Onlarla daha çok övünmek ve gurur duymak için ilçemize sahip çıkmaları gerekir. Ağın güzel olmalıdır, çünkü, okuma yazma oranını yüzde yüz halletmiş, hiçbir kavgası veya nahoş hareketleri ve olayları olmayan, daima işlerini kanuni yönden yürüten, cezaevi olmayan bir ilçedir. Emniyet mensubu ve Jandarma gibi personel buradan hiç ayrılmak istemezler.

İlçenin ve köylerin nüfusunu burada eğleme yöntemlerini aramak gerekir. İlçe, ekonomik bakımdan zayıf. Çünkü, bir fabrika var, başkaca bir sanayi kuruluşu yok. Tarım ile uğraşanlar pek az sayıda, pancar, tütün, pamuk gibi endüstri ürünleri yetiştirilmiyor. Bu ürünler yetiştirilse güzel olacak. Geçmişte pancar ekimi yapılmıştı, yine başlatılabilir.

Bürokratlarımızdan, iş adamlarımızdan ilçe yararına bir hareket bekliyor burası. Gelecek nesiller bize rahmet okumaz, vebal altında kalırız. Ağın'da bir Kültür Merkezi açıldı, Ağın'ın çehresi değişti. Şenpınar'ı Kalkındırma Derneği, ufak bir dernek. İlçe yolunu asfalt yaptı. Mahalle içi yollarını yaptı, mahallenin çehresi değişti. Ağın Derneği, Ankara'da, dernek merkezi olarak bir daire almış, çok sevindik. Dernek, Ağın'da da bir iş başarsa derneğe güven daha artar. Bunun gerçekleşmesi için de bizlerin dernek çalışmalarını her yönden desteklememiz gerekir. İş adamlarımız, bürokratlar bizleri harekete geçirsinler. İşte o zaman Ağın'ı sevmiş olduğumuz belli olur.

Şairimiz Ağın için diyor ki:

Beyaz tepelerin orta yerinde
Ak gerdan üstünde sümbüle benzer

Doğrudur, ne yazık ki sümbüller soldu, bülbüller ötmüyor. Her taraf virane olmuş. İlçeyi nüfus canlandırır. Bağı, bahçesi solmuş, yürekler acısı. Köprümüzün inşaatı başladı, çok sevindik. Başlatanlara dergimiz kanalıyla teşekkür ediyorum. Ağın'a hizmet yapacak iş adamlarımıza, bürokrasimize şimdiden teşekkürlerimizi bildiririz.

Ağın'ı çok seviyorum.

D U Y U R U

Değerli okurlarımız,

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'nce çıkarılmakta olan "Ağın Düşün ve Sanat Dergisi", hiçbir siyasi örgütü, holdingi, çıkar gruplarını yanına almaksızın tam 13 yıldır yayın hayatını sürdürmektedir.

Derneğimizin ve Dergimizin tek dostu ve destekçisi hemşehrilerimiz ile Ağın dostlarıdır. Dergimizin yaşaması ve varlığını sürdürebilmesi için, değerli okurlarımızın; önceki yıllardan kalan abone bağışları ile 2003 yılı için 15 milyon TL. olarak belirlenen Dergi abone bağışlarını, zaman geçirmeksizin Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'nin 101843 no.lu Posta Çeki hesabına yatırmalarını önemle anımsatır, saygılar sunarız.

MEMLEKETİM

Dr. Galip UZUNCA

Bilsen sen ne güzeldir ne hoştur memleketim
Gönülleri doyurur mutlu milli nimetim
Bir kez gezsen bir daha ondan ayrılamazsın
İnan ki böyle şirin yerleri bulamazsın.

Her bir köşesindeki antik eserleriyle
Semavata yükselen ulvi camileriyle
Nur saçar gönüllere ilahi bir zişanla
Ruhları dilşad eder o asil ihtişamla.

Rengarenk dağlardaki hoş kayak merkezleri
Gönülleri mest eder nadide denizleri
Gülleri başka kokar suları başka akar
Her bir semtinde onun bin bir güzellik yatar.

Erzurum Dadaşları Ankara Seymenleri
Bursa Kılıç-Kalkanı ve Aydın Efeleri
Yurdumun daha nice yiğit cengâverleri
Dünyaya gıpta saçar eşsiz dilâverleri.

Dört bin yıllık mazisi vardır bu hoş diyarın
Her semti bir tarihtir bu kutsal yar-ı canın
Otuz altı görkemli padişah geldi geçti
Sonra Yüce Atatürk Cumhuriyet' i seçti.

Bu aziz vatan nice yurtsever diyarıdır
Nice savaş kazanmış şüheda mekânıdır
Hak daim etsin bize mübarek ülkemizi
Gönüllere nur saçan hoş memleketimizi.

SEL

M. Cavit ALPASLAN

Yıl 1970 KESKiN. Mayıs'ın on sekizi, bir gün evvel Sarılar köyündeki tek derslikli okulun teftişini yapmıştım. Ahmet Öğretmen ve eşi beni konuk etmişlerdi. Ahmet Öğretmen yeni evlenmiş, eşi 17-18 yaşlarında ya var ya yok, saf temiz bir çocuk. Saçlarını at kuyruğu şeklinde bağlamış. Ben onu okul bahçesinde görsem ip atlayan çocuklardan biri sanırdım. Yarın annesine gidecekmiş. Harıl harıl hazırlık yapıyor. Bir demet çiçek toplamış. Köylülere taze yoğurt yaptırmış. Buraya gelin geldikten sonra ilk defa anne ve babasını görecek. Evin tek çocuğu. Anne ve baba;bayram tatilinde kız ve damadını ağırlayacak. Onlar da kim bilir ne hazırlıklar yaptılar çocuklarına!

Ben oradaki işimi bitirip Keskin'e geldim. Müfettiş arkadaşlarımın hepsi köylerden ilçe merkezine dönmüşler. İlköğretim Müdürlüğü'nde buluştuk. Mehmet Yiğit (Öztekin Hocamız), Hüseyin Biçer, Teyfik Bilir ve Cemal Yetişen. Hep birlikte dolmuş durağına geldik. Islak, vıcık vıcık bir gün. Yağmur yağıyor ardından güneş doğuyor, biraz sonra dolu atıştırıyor. Dolmuşçular bağırıyor Kırıkkale Kırıkkale bir iki şimdi gidiyor... Yağmurdan kaçmak için benimle birlikte Öztekin Hoca, Hüseyin Biçer ve Teyfik Bilir minibüse bindik. Cemal Yetişen, "Ben sonra geleceğim" dedi ve bizden ayrıldı. Minibüste bir kişilik yer kalmıştı. O sırada Ahmet Öğretmen ve eşi geldiler. Genç bayanın elinde akşamdan hazırladığı çiçekler ve yoğurt bakracı vardı. Şoförümüz müşterilerinden bir delikanlıyı indirerek genç evlileri arabaya aldı. İri yağmur damlaları yerleri dövmeye başlamıştı ki arabamız hareket etti. Yağmur yağıyor, sicim gibi bardaktan boşanırcasına değil bakraçtan boşanırcasına yağıyor. Arabamız sarsıla sarsıla, yalpalaya yalpalaya ilerliyor. Cam silecekleri hızlı hızlı çalışıyor ama görünümü sağlamak ne mümkün. Bindik bir alamete gidiyoruz kıyamete. Yollar çağıl çağıl akan ırmaklar gibi. Şimdi bir yamaçtan aşağıya iniyoruz Aşağıda büyük bir dere var. Üzerindeki karayolları köprüsünden geçeceğiz. Sağ tarafımızdaki dağ; doludan bembeyaz olmuş. Yukardan bir sel çığ gibi geliyor. Bu başka bir sel, doluları önüne katmış. Aman Allahım nasıl bir sel! Rastladığı meşeleri, kayaları ve de toprakları yuvarlayarak ilerliyor; biz de ilerliyoruz,köprüde birleştik. Şoförümüz köprüye yaklaşırken, geçip geçmemekte tereddüt etti ve hızlandı. Tam köprünün üstüne geldi ki ağaçları, kayaları yuvarlayan sel, minibüsü aldığı gibi onlarla birlikte yuvarlamaya başladı. İçerde bağrışmalar... Hele genç hanım kocasına sarılmış, nasıl bağırıyor, nasıl çığlık atıyor yürekler acısı. Ben orta kapının yanında oturuyorum, canımı nasıl kurtaracağımı düşünüyordum ki kapı açıldı içeriye su dolmaya başladı. O anda açılan kapıdan sel sularına atlamayı başardım. Bir ara başım suyun üzerine çıktı. Gözlerimi açamıyorum, kum doImuş, pardösü ve ceketim müthiş ağır, beni dibe doğru çekiyorlar. Pardösüyü omuzumdan atmayı başardım. Nasıl kurtulacağımın hesabındaydım. Akarsuda yüzmeyi çocukluğumda Fırat nehrinde öğrenmiştim. Hayli boğulma tehlikesi geçirdiğimden deneyimliydim. Kendimi suyun akışına verdim ama kıyı yok ki; Nuh tufanı yenilenmişti sanki. Bir kavaklığın içinde olduğumun farkına vardım . Dala tutundum. Kocaman bir kaya dizlerime çarptı (dizlerimdeki yara izleri tanıklığını sürdürüyor). Allahım, bu ne acı dayanamıyorum, kendimi kaybettim. İnsanın yaşama içgüdüsü bilinçsiz de olsa uğraşıyı sürdürüyor. Bu tür ölüm tehlikelerini birkaç kez geçirmiştim. Her seferinde yaptığım gibi bu kez de kendi ölümümden çok kalanları düşünüyordum. Tıpkı ünlü ya-

zar Dostoyevski'nin "Budala" isimli yapıtındaki kahramanının boynu giyotinde iken, yaşama hayalleri kurduğu gibi. Hayallerim sürerken elim bir dala takıldı. Hemen dalı tuttum ayağa kalkmaya çalıştım. Ayağım yere değdi. Artık kurtulabilirdim. Su belime kadar yükseliyordu. Evet kavaklıktaydım. Teyfik Bilir'i gördüm, yüksek gerilim direklerine tırmanmak istiyordu, "aman oraya yanaşma" dedim.

Yüzümüz gözümüz çamurlar içindeydi. Elimle elbiselerimi yokladım. Ceplerim kumla dolmuştu. Tir tir titriyordum. Teyfik'le buluşabildik, birlikte bir tümseğe çıktık. Etrafımıza baktık Hasan Dede köylüleri, meğer bizleri gözlüyorlarmış. Bağırarak bir şeyler söylemeye çalışıyorlar ama biz duyamıyoruz. Elleriyle işaret ediyorlardı, bizleri kurtaracaklarını anlamıştık. Suların çekilmesini bekledik. Zaman durmuştu sanki, soğuktan ölebilirdik, tir tir titriyorduk. Tam kendimizden geçmek üzere idik ki köylüleri yanımızda gördük. O ne insanca davranıştı. İkimizi de koltuklayarak yola çıkardılar sonra kendi özel arabalarına bindirerek bir eve götürdüler. Ev yeni yapılmıştı, bembeyaz badanası, tertemiz sergi ve ev takımları vardı. İnsanın yere basmaya kıyamadığı bu yere kıpkızıl çamur ve sularımızla girmiştik. Bize yeni temiz patiska çarşaflarını serip yatırdılar. Kadın-erkek herkes bize hizmet ediyordu. Ev sahibi hanım, benim göğsüme oturarak diliyle gözlerimizin çamur ve kumlarını temizledi. O güzelim elbisesi de kıpkırmızı çamur olmuştu. Sonra farkına vardım ki diğer arkadaşlarımızı da bulup getirmişler. Hepsinin de gözlerini o hanım aynı metotla temizlemişti. Allahım bu ne özveri, o yıllarda kadınlar erkeklerden bugünkü gibi kaçmazlardı, ama gene de alevi olmayan Anadolu köylerinde hanımlar, değil bir erkeğin gözlerini dille temizlemek, konuğuna bir çay dahi veremezlerdi.

Yunusların, Pir Sultanların, Kaygusuz Abdalların, Hasan Dedelerin, Hacı Bektaşi Veli'nin insanlara verdiği sevginin, hümanizmin göstergesiydi o hanımın yaptığı.

Köye ismini veren Hasan Dede, Kanuni Sultan Süleyman ordularıyla Viyana seferine katılan Mirliva Hasan Paşam. Geçmiş Kuyumcu, Köçekli, Gündeçli, Beydilli aşiretlerinden seçme fıkrasının başına o da gider... O aşiretler ki cümlesi Oğuz Türkmen aşiretlerinden...

"Rüyamda içtiğim bir dolu bade
Bilmem ki şekerli bilmem ki sade
Kızılbaş ordusu ol Hasan Dede
Borular çalındı imdada yetiş." *

Evet, bu köy hemen Kırıkkale'nin yanı başında, Kızılırmak nehrinin kıyısında kurulmuş. Meyve ve sebzeleriyle ve de insan gibi insanlarıyla ünlü, HASANDEDE KÖYÜ idi. Bizi evinde konuk eden aile, öğrenciliğinde dost olduğum, dostluğumuzun halen devam ettiği bir özel dershanenin sahibi Haydar Atasoy'un baba ve annesiydi. O anda, ne ben onları, ne de onlar beni tanıyabildik. Şimdi rahmetli olan bu insanlara hep minnet duyacağım. Sel sonu yolculardan yalnız bir kişi bulunamamıştı.

Köylüler, ilkyardım ve tedaviden sonra bizleri taksilerle Ankara'da ki evlerimize yolladılar. Beni ve Öztekin Hocamızı Kırıkkale'de kiracısı olduğum dostum Kemal Ataseven evimize getirdi.

O bulunmayan kişi, sırma gibi saçını atkuyruğu yapan allı gelindi. Yoğurdunu ve de bir buket çiçeğini anne ve babasına götürememişti. Suların çekilmesinden bir gün sonra onu kumların arasında bulmuşlar. Uzun sırma gibi saçları bir ağaç dalına takılıymış. Bu kez Kızılırmak yememişti allı gelini. Kıyıcığındaki derenin seli yemişti.

10 Mart 2003 / ANKARA

(*) Yahya Benekay-Yaşayan Alevilik-Varlık Yayınları

(*) Mirliva Hasan Paşa-Aynı eserden.

OZANLARIN DÜNYASI

Mehmet ORHAN

Ressam fırçasıyla, çocuk oyuncağıyla,
Ozanlar da sözcüklerle oynar.
Aslında herkes gençliğinde ozandır,
Gelince yol ayrımına anlar
Ve ayrılır, zincirden kopan halkalar gibi
Ozanlar devam ederler yollarına.

*

Ozanlar,
Sanatın, emeğin yaratıcı erleri,
Yunus'dan Nazım'a dek onurlu sesler,
Ülkenin ve dünyanın yükselen değerleri,
Selam olsun sizlere, sevgi saygı hepinize.

*

Ozanlardır bugünleri yarınlara taşıyan,
Uçsuz bucaksız güzellikler beldesinde,
Gizemli esintiler süzülürken parıltıyla,
Şiirler yankılanır ozanların kaleminde,
Uzaklardan seçilen birer yıldızdır onlar.

*

Halkın sıcak bağrında boy atarak yücelen,
Sözle sazı yoldaş kılan halk ozanları,
Seçkin yapıtlar sundular halk yazınına,
Toplum candan selamlıyor bu saygılı canları,
Kaynak verdiler onlar "okumuş" ozanlara

*

Dilimize yabancı "aruz"la divan ozanları,
Yabansı imajları döktüler sözlü kalıplara
Ve direndiler yıllarca, kabuk değiştirirken dünya,
Sonunda Batı rüzgarıyla aruz karıştı kayıplara.
Avrupa'dan gelen sanatsal "akımlar"dan,
-Gerçekçilik'le Simgecilik'ti tutunanlar-
Esinlendi ozanlar, kimlik kazandı şiir.

Her kuşak bir yol seçti birer "bildirge"yle,
"Hece"ye tutunanlar, söz açtılar hayattan,
"Rüzgar kanatlı atlılar"la gelen "özgür koşuk",
Edebiyat dünyamızda açtı yeni bir ufuk.
Ardından üç "garip" ozan geldi ritmlerle,
Yeni garip akımı izledi "ikinci yeni"ler,
Aslında bir tepkiydi bu, izlemek değildi.

*

Yetişen ozanlarla genişleyen yelpazede;
Yeni yeni akımlar giriyor sanat arenasına,
Bir orkestra içinde seslenerek her ozan,
Kimi kapılıyor sosyal konular seline,
Kimi bireysel anlatıya adıyor kendini,
Kimi sağdan yürüyor, kimi soldan,
Kimi bilinçle koruyor "duruluk" bendini
Kimi "imge"yle "simge" selinde akıyor
Kimi de kararlı konuşuyor: "Şiir şiirdir işte" diyor.

*

Hal hatır sorulsa, nicedir "özel" konumları?
Yalın yüreklidir kimi, insan sevgisi dolu,
Kimi umursamaz dünyayı, yıkılıp göçse de,
Kimi karamsardır, kapkaranlıktır yolu
Kimi dorukta görür kendini, yüksekten bakar,
Kimi de gerçekten yücedir, öpülesi eli.

*

Ozanların dünyası, işte böyle bir dünya,
Esin çeşmeleri gürül gürül akarken,
Bazen çağlayan olur, bazen bir ırmak
Şiirin özgürlüğü katlanarak artarken
Ozanların elindedir daim altın anahtarı
Güzel sanatların bu "lüks" sarayının.

*

İyi ki diploması yok ozanlığın.

Didim - 2003

ÖZGÜN TÜRKİYE

Mümtaz SOYSAL

Zaman zaman Türkiye'nin şu ya da bu ülkeler grubu için "örnek" ya da "model" olabileceğinden söz edilir. Hatta, işin pazarlamacılığına soyunup bu ülkenin böylelikle dış pazarlarda daha iyi alıcı bulacağını savunanlar bile çıkar.

Oysa Türkiye, hiçbir ülkeye modellik edemeyecek kadar özgün bir ülke.

Elbet her ülke, her toplum *"kendine özgü"* dür, başka ülkeye ya da topluma tam benzemez; bütün benzetmeler su götürür. Ama Türkiye coğrafyası ve yeryüzündeki konumuyla bugünün Türk toplumu da kökenleri, tarihi ve çeşitli dönemlerdeki ilişkileriyle öylesine farklı ki, farklar benzerliklerin kat kat üstünde. Az benzerliğe dayanarak başkalarına örnekliği savunmak saçmalıktır.

Örneğin, siz Avrupa Birliği'ne girmiş, aday olmuş ve olabilecek ülkeler arasında girmek istediği birliğin kendisine karşı tutumu bakımından Türkiye'nin durumuna benzer durumda olanını bulabilir misiniz? AB'ye girmek için can atan, ama böylesine bekletilen, terslenen, oyalanan, hatta düşmanca davranışlara uğratılan bir başka ülke var mı? Düşünün ki, bir yandan AB üyeliğine adaylığınız şimdiki üyelerce kabul edilecek ve size bu sıfat verilecek; ama bir yandan da şimdiki üyelerin en büyüğü sizin laik cumhuriyetinize kastetmiş bir "Kara Ses" in cinayet sanığı vârisini iade etmeyip korumaya devam edecek, olacak iş midir bu? Ya da aynı büyük devlet 35 bin cana kıymış bir terör örgütünün ad değiştirmiş devamını "terörist" saymaktan kaçınacak? Genelkurmay Başkanı, "Bu durum, terör eylemlerine devam eden ve halen 5 bin militanı bir tehdit unsuru olarak elinde bulunduran bir terör örgütünün bugüne kadar yaptığı terör eylemlerine destek anlamına gelmekte ve o örgütü cesaretlendirmektedir" derken haksız mıdır?

Siz, aday olduğu yerden böyle karşılık gören, ama buna karşın o yerin kapısını hâlâ ısrarla çalarak yalvarıp yakaran bir başka ülke biliyor musunuz? Böyle bir Türkiye'yi kim örnek alır?

Türkiye'nin "ılımlı ve demokratik İslam'"a örnek olabilecek bir ülke olduğu sık sık söylenmekte. Özellikle de, Amerikalıların da duyması istenerek.

Ama, hem "ılımlı Müslüman" olup hem de demokrasiyle yönetilmeye heves eden ülkelerden hangisi Türkiye'ye uzaktan da olsa benzemektedir ki, böyle bir model onun işine yarasın? Araplar mı? Uzakdoğu'nun Müslüman halkları mı? Hepsinin geçmişleri ve koşullan Türkiye'den o kadar farklı ve Türk-lere bakışları bizim sandığımızdan öylesine değişik ki, böyle bir ülkeyi ve halkı model almaları kendilerine söylenince şaşkın şaşkın bakacakları kesin.

Böyle olduğu içindir ki, Amerikalılar belki Mısır ya da Tunus gibi bir ülkeyi seçip onu biraz daha "modelleştirerek" başkalarının önüne koysalar daha akıllıca bir iş yapmış olmazlar mı?

Türkiye de, başkalarına model olmaya çabalama yerine, kendi kendisini aşmaya çalışan bir model olarak gelişse daha iyi olmaz mı?

Cumhuriyet-4 Haziran 2003

BAHAR VAR GÖZLERİNDE

Ahmet SAMUR

Sevi çiçekleri beslerim yüreğimde
Nice gün, nice ay, nice yıldır.

Nan'a muhtaç,
Aşa aç yattım kimi geceler
Katık yaptım göz yaşlarımı
Düşlerimi kemirdim sevda uğruna
Yokluğu yok sayıp
Sineye çektim yalnızlığımı.

Çiçekler büyüttüm yüreğimde
Yüreğimde sevdalar besledim
Çiçek güzelliğince.
Yıkılırken hayallerime giden yol
Ve zemheri ayazında
Titrerken evren
Sevgiyle açıldı çiçeklerim
Herbiri bir başka
Yediveren.

Anılarım, ah anılarım
Sam yelleri gibi
İçimde iz bıraktılar
Henüz beş karış havadayken aklım
Ve yere değmezken ayaklarım
Neşterlerle yarıldı sinelerim
Adını bilmediğim em'lerle
Değişti kimyam
Ölümü özlettiler
Ahlar vahlar arasında
Giydirip yalnızlık libasımı
Mahşer atlılarına kattılar beni.

Bir yandan
Yaratan sallarken sopasını,
Devlet baba isteyip durdu
Yarım bedenimiz
Neşter kirasını.

Her gün bir kerpiç düştü
Gönül sarayımdan;
Ne temel kaldı tutunacak
Ne çatı, baş sokulacak
İğreti bir orta direk
Ve sevdaya sevdalı
Bir deli yürek!

Sonra
Sen geldin göklerden
Yürüyerek!
Bahar geldi, güneş geldi
Nur geldi;
İnan bana ne olur
Seninle Allah geldi!

Varsın kısacık olsun
Hayallerime giden yol
Mevsimler bahar artık
Hem sıcak hem aydınlık
Ben saklarken gözlerimi
Yaşardı ya gözlerin
Anladım artık
Yalnız değilim.
Sevi çiçeklerim tomur tomur
Varsın
Bahçelerimiz ayrı olsun
Ne çıkar
Dallarda sevi çiçekleri
Senin gözlerinde
Bahar var.

ANMA TÖRENİ
(Niyazi Yıldırım GENÇOSMANOĞLU için)

Orhan ERCAN
Ağın Belediye Başkanı

Sayın Milletvekillerim, Sayın Valim ve Kaymakamlarım,
Değerli Konuklarımız,
Sevgili Ağınlılar,

Bu ak toprakların yetiştirdiği mümtaz insanı anma programına hoş geldiniz.

O'nu tanımakla başlamak gerekir... Önce şairdir, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu.

1973 senesinde kendisiyle yapılan röportajda şiire başlamasını şöyle anlatır:

"Şiire 11 yaşında başladım. İlkokulun 4. sınıfında idim. O yıl Erzincan zelzelesi olmuştu. İlk şiirimi, Erzincan zelzelesi üstüne yazdım ve okuldaki duvar gazetesine konuldu. Sonra kendimi şair sanmış olacağım ki, çeşitli konularda şiirler yazmaya başladım. Bugüne kadar da hiç bırakmadım. Yazdıklarımdan bilinmeyenler, bilinenlerden çoktur. Şiire niçin devam ettiğime gelince; kısaca, en müessir ifade tarzı olduğu için; diyebilirim" demiştir.

Ağınlı olup, aziz milletimizin yetiştirdiği en değerli destan şairi olan Niyazi Yıldırım'ın destanlara olan hayranlığını, yine onun ağzından dinleyelim.

Sene 1984 rahmetli üstat bir röportajında şöyle diyor:

"Hiçbir şiir, Ulubatlı Hasan'ın Bizans surlarına bayrak dikmesi, Genç Osman'ın kelle koltukta "Allah Allah" diyerek Bağdat'a girmesi, Malazgirt'de Türk ordusunun kendisinden dört kat üstün düşman kuvvetlerine karşı zafer kazanması kadar güzel olamaz. Ben bunun için destana hayranım ve destan yazıyorum."

Yıllar boyunca maddi, manevi destek ya da teşvik görmeyen Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nun milletimize, tarihimize, topyekün Türklüğe olan büyük aşkı, bu destanları meydana getirmişti. O gönül çağlayanı, o gönül bağlayanı idi. Öylesine çağlamış, öylesine ağlamıştı ki; unutulup kaskatı olmuş yürekleri delmişti. Biz ona erdiğimizde, O sanki Dede Korkut olmuştu.

"Uyan Türk oğlu" der Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, ardından ekler;

"Er meydanlarından çekilir oldun
Çorak iklimlere ekilir oldun
Eğilmek bilmezdin bükülür oldun...
Sürer mi gaflet; daha kaç sene?
Uyan ey Türk uyan! Uyumak nene!"

Türk tarihinin destan çağlarını, günümüzün insanına bir destan havası içinde sunan Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nun gönlü ötelere doğru açıktı.

İnanıyorum ki, gönlünden dökülenler yüzyıllar boyu yaşar. Hep taze, hep diri kalır. Bizler, onun destanlarını okurken adeta onları yaşarız. İfadeler bizi terennüm etmiştir. Onlarda kendimizi buluruz.

Onun destanlarındaki milli ruh ve savurduğu milli tez, bundan sonraki yıllarda da Türk milleti var oldukça yaşayacaktır. Hatta, onun dehasını, bundan sonra gelecek olan Türk nesilleri bizim nesillerden çok daha derin ve anlamlı olarak değerlendireceklerdir.

Nur içinde yat Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, seni işitiyor ve hatıran önünde saygıyla eğiliyoruz.

Büyük destan şairimiz Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nu anma programının geleneksel hale gelmesi temennimi sizlerle paylaşır, yardımlarını esirgemeyen Kanal 23'e ve hepinize, gecemizi şereflendirdiğiniz için şahsım ve ilçem adına teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

21.08.2003

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

MÜKEMMEL VARLIK: 24 saatte bir insan kalbi 103.689 defa çarpar, kanı 168 milyon mil yol alır. Günde ortalama iki kilo yemek yiyen insan 24 saatte 23.240 kere nefes alır, 4800 kelime konuşur ve beyninin yedi milyon hücresi bıkmadan yorulmadan ve şaşırmadan çalışır.

SEİKAN TÜNELİ: Dünyanın en uzun tünelinin Japonya'da olduğu biliniyor. Bu tünelin en büyük özelliği denizin altından olması. Seikan tüneli en kuzeydeki iki Japon adasını Honşu ile Hokkaido'yu suyun altından birleştiriyor.

KAÇ ÇEŞİT DİL: Yeryüzünde tespit edilen 1796 dil konuşulmuş, bunlardan ancak 118'i devlet dili olarak kabul edilmiştir. Hunlar M.Ö. III. Yüzyılda Türkçeyi konuşmaktaydı.

HER İNSANIN SES İZİ FARKLI: Suçluların bulunmasında bugüne kadar parmak izlerinden nasıl faydalanılmışsa, şimdi de sesten faydalanılıyor. Sonografi adı verilen ses izlerini almaya yarayan alet ile, suçluları seslerinden tespit etmek mümkün oluyor. Fakat doğru tespit için bu alete en az on kelimenin konuşulması gerekiyor. Sonografın mucidi Amerikalı Dr. Lawrence Kerstaj, ses bozarak veya değiştirerek alette alınacak sonuçta değişiklik meydana getirmenin mümkün olmadığını, çünkü her insanın çene, dil, diş yapısı ve ses titreşimlerinin farklı olduğunu söylüyor. Parmak izleri gibi ses titreşimleri de her insanda kendine has özelliklere sahiptir. Bir eşi daha yoktur.

KAN GRUPLARI: (A) grubu, hem kendi gruplarından, hem de (0) grubundan kan alır, yalnız kendi grubundan olanlara kan verebilirler. (B) grubu, hem kendi gruplarından, hem de (0) grubundan kan alırlar. Yalnız kendi gruplanndakilere kan verebilirler. (AB) ise, her gruptan kan alabilir, fakat sadece kendi gruplarına verebilirler. (0) grubu, belli oranda diğer gruptakilere kan verir, fakat kendi grubundan başka bir gruptan kan alamazlar.

İSKELETİMİZ: 200'den fazla kemikten meydana gelmiştir. Bunlardan bazıları çok güçlüdür. Mesela kaval kemiğimiz 1,5 tondan fazla ağırlık taşıyabilecek güçtedir.

KUYRUKLU YILDIZLAR: Güneş çevresinde dönen ve adına kuyruklu yıldız dediğimiz gök cisimlerinin sayısı 100 milyon kadardır. Milattan 2336 yıl önceden 1967 yılı başlarına kadar tespit edilen kuyruklu yıldız sayısı 1980'i bulmuştur. İçlerinde kuyruk uzunlukları 320 milyon kilometreye ulaşanlar bile vardır. 1843 yılında kuyruğu bu kadar uzun olan bir yıldız keşfedilmiştir.

DÜNYANIN 7 HARİKASI: Bütün klasik yazarlar aynı listeyi yapmazlar ama çoğunun birleştikleri 7 harika şunlardır: 1) Mısır Piramitleri, 2) Babil'in Asma Bahçeleri, 3) Olemp'deki Zeus (Jüpiter) Heykeli, 4) Efes'teki Artemis (Diyana) Tapınağı, 5) Halikarnas Mozolesi, 6) Rodos'taki Apollon Heykeli, 7) İskenderiye Feneri.

Ancak 12 metre yükseklikteki altın ve fildişinden M.Ö. V. yüzyılda yapılmış Zeus heykeli'nden günümüze gelmiş hiçbir parça yoktur. Artemis Tapınağı da M.S. 262'de istilacı Got'lar tarafından yıkılmış, Halikarnas Mozolesi'nden artanlar bugün British Museum'da ve Bodrum Müzesi'nde bulunmaktadır.

31.5 metre yükseklikteki bronzdan yapılmış olan Apollon Heykeli M.S. 224 yılında, İskenderiye Feneri ise XIII. Yüzyılda depremle yıkılmışlardır.

GÖKYÜZÜ NEDEN MAVİDİR: Gökyüzüne mavi rengini veren atmosferdir. Atmosfer, azot, hidrojen, oksijen gibi gazlardan meydana gelir. Güneş ışığı, bu gazların arasından geçerken dağılır. Bu dağılma ışınların rengine göre değişir, kısa dalgalı ışınlar, en çok dağılanlardır. Atmosfere en çok dağılan mavi, en az dağılan ise kırmızı ışınlardır. Bu sebeple gökyüzünü en çok mavi görürüz.

DÜNYANIN EN GARİP GÖLÜ: Dünyanın en garip gölü, Afrika'daki Çad Gölü'dür Bu göl hiçbir harita üzerinde belirli bir şekilde gösterilmemektedir. Çünkü, gölün şekli, büyüklüğü ve hatta derinliği devamlı olarak değişmektedir. Çad Gölü, genel olarak sığdır. En derin olduğu yeri bir buçuk metreyi geçmez. Son yıllarda, daha da sığlaşmaya başlamış, tıpkı kuruyan bir göl gibi suları azalmıştır. Çad Gölü, aslında yüksek yaylalar arasında kalmış bir çukurdur. Yağmur mevsiminde göl büyür, kurak mevsimlerde ise küçülür.

HAVA: Bir insanın günlük 15 m3 temiz havaya ihtiyacı bulunmakladır. Fakat sadece motorlu tek taşıt bile bu havayı 15 dakikada solunmaz hale getirebilmektedir.

(Basından derlenmiştir)

TÜRKÜLERİMİZ

Tabur AYDIN

Mevsimlerin o sıcacık yazında,
Güzellerin edalıca nazında,
ÖZAY GÖNLÜM'ün o yaren sazında,
Bir başkadır elbet türkülerimiz!

Bağ bahçenin çeşitli güllerinde,
Aşıkların gamlı gönüllerinde,
Halkımızın içten isteklerinde,
Bir başkadır elbet türkülerimiz!

Çeşmelerimizin akan kurnasında,
Göklerimizin süsü turnasında,
Sanatçıların davulu, zurnasında,
Bir başkadır elbet türkülerimiz!

Ege efesinin de dal fesinde,
Dilberlerimizin gül nefesinde,
HAYAL HAS'ın o güzelim sesinde,
Bir başkadır elbet türkülerimiz!

Şairlerin şiirinde, sözünde,
Aşıkların yüreğinde, özünde,
Yosmaların al yanaklı yüzünde,
Bir başkadır bizim türkülerimiz!

Yaşamı, duyguyu dile getiren,
Bizleri hayal dünyasına götüren,
Sevdalıları da yakıp bitiren,
Ne güzeldir bizim türkülerimiz!

22.03.2000

ÇOCUKLARIMA

(Geçen sayıdan devam)

Mustafa KABASAKAL

Sultani'de beş yıl okudum. Okula yazılmak için ilk gidişimizde akrabamızdan Bahri Efendi, Harput hakimiydi. Bunlarda misafir kalarak iki gün sonra kendisi beni okula götürdü. Müdür sınav yapacağım dedi ve birtakım sorular sordu. Ummadığı doğru karşılıkları alması üzerine bir-iki satır yazıyla anlaşılmaz; uzun bir yazı yazdıracağım dedi ve kırk satırlık bir şey yazdırdı. Amacı gazeteye verecekleri bir yazının temize çekilmesiymiş. Yazı bittikten sonra: "Aferin, git yedinci sınıfa, numaranız 267'dir" dedi.

Üzerimdeki kılık, bir fistan ve üzerinde bir ceketti. O gün bana "fistanlı" adını verdiler. İlk girdiğim ders, coğrafya idi. Öğretmen, Rifat adlı bir subaydı. Öğrencilere "sathı mail" neye derler sorusunu sordu. Ancak cevap alamayınca ben kalktım ve karşılığını verdim. Hemen defterine bir aferin yazdı.

İkinci ders Hikmet (fizik) idi. Öğretmeni Doktor Şuayip idi. O da "su sıkışır mı?" sorusunu sordu. Cevap alamadı. Yine ben kalktım, kanıtıyla cevap verdim. O da defterine bir aferin yazdı. Böylece, öğretmen ve öğrencilerin o günden sonra dikkatlerini çekmiştim.

Yalnız matematikten hoşlanmazdım. Hem de başarılı olamıyordum. Sultani'de matematikten sıkıntı çekeceğimi anlamıştım. Bunun üzerine her dersi geriye atarak, sürekli bu derse çalışmaya başladım. Öyle ki, en kolay maddeleri bile pek büyük bir ilgiyle öğrenmeye çalıştım. Matematikteki bütün deyim ve kuralları, yöntemleri unutulmaz ölçüde ezberledim. Sınıfımda okunan kitaptaki problemleri kendi kendime çözümlemeyi başardım. O yıl son sınavda matematikten tam numara almıştım. Artık bir matematikçi yeteneğine ulaşmıştım. Herkes bu dersten korkuyordu, ben arkadaşlarıma matematik dersleri veriyordum.

Öbür derslere gelince, öğretmen ders verirken derin bir ilgiyle dinler, önemli noktaları kısa cümlelerle not defterime geçirirdim. Dersten çıkar çıkmaz Ağınlı Yüzbaşızade Mehmet'e yinelerdim. Artık başka zamanlarda ders çalışmaya pek az gerek duyardım.

Bu yöntemle sınıfımın ikincisi olmuştum. Sınıfımın doksan mevcudu vardı. Edebiyat şubesinde birinciydim.

Sultani'de tek içten arkadaşım Mehmet Hasip idi. Ahlaki hareketlerle yürümek, yasal olmayan durumlardan kaçınmak üzerine 23 maddelik bir tüzük yapmıştık. Buna uyacağımıza yemin etmiştik. Birimiz yönünden uyumsuzluk görülünce suçlu olana şiddetli bir tokat atacaktık. Suçlu kesinlikle gücenmeden hatasının ne olduğunu soracaktı. Böyle onbirinci sınıfa kadar yükseldik. Ancak Birinci Dünya Savaşı nedeniyle okulda parasız okuma kaldırıldı. Dolayısıyla yoksulluk ve zorunluluklar nedeniyle okuldan ayrılmak zorunda kaldık ve hemen öğretmen okuluna girmek üzere sınava hazırlandık. Başarı kazanarak Mehmet Hasip ile Elazığ Öğretmen Okulu'nun son sınıfına kabul edildik.

Üç aylık eğitimden sonra öğretmenliğe atanarak Erçiti Bucağı Okulu'na başöğretmen oldum (7 Eylül 1914). Orada Ağınlı Selim Ağa oğullarından Mustafa, ikinci öğretmen olarak bulunuyordu. Erçiti'de beş yıl kaldım. Köylü benden, ben köylüden çok hoşnuttuk. Yalnız savaş dolayısıyla hükümet maliyesinde büyük bir bunalım vardı. Bu nedenle aylık alamıyorduk. Erçiti'de çok perişan olmuştum. Ödeyeceğimize umudumuz olmadığı için kimseden borç almak istemiyordum. Hatta, orada üç gün, üç gece aç kaldığım olmuştur. Eğer bir kadın mektup yazdırmak için evine çağırmasaydı ölümü be-

nimsemek kuşkusuz bir şeydi. O kadının ocağında ısınmakta olan sütle iki yufka ekmeği son yaşamımın dönüm noktası oldu.

Öğretmen olduktan beş ay sonra orduya çağrıldım. 18 Ocak 1918'de Ağın'a gelerek babamla birlikte giderek Arapkir Askerlik Şubesine kaydedildim. Oradan Elazığ'a gönderildim. Birinci Dünya Savaşı'nda askere gitmek kesin ölümdü. Evden ayrılırken anneme: "Ağlama, çünkü vatana hizmet edecek bir oğul yetiştirmişsin, bahtiyarsın" demiştim. Ancak, üç ay önce söylediğim bu sözün yanlışlığını anladım. Annem beni vatana hizmet için değil bitlere yiyecek olarak hazırlamış meğer. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı askerlerini kurşunlar öldürmedi. Açlık ve bit bu isteğe yeterli idi. Elazığ'da günde 150 kişi, bu yüzden dünyasından ayrılıyordu. 1894 doğumlular, eğitim görmek üzere il merkezinde 2300 kişi bulunuyorduk. Dört aylık eğitimden sonra tabur oluşturulurken, bu sayı 733 kişi olarak Erzurum'a gönderildi. Burada ben de hastaneden çıkmış, hava değişimi için Ağın'a gönderilmiştim.

Pağnik Gemisi'ne (Sal) ulaştığım zaman, sağlık haberimin gecikmesinden kuşkulanarak Elazığ'a gitmek üzere nehrin öbür kıyısında gemiyi bekleyen babamla karşılaştım. Olağanüstü zayıflamış olduğum için beni tanımayan babam, birlikte bulunduğumuz iki asker arkadaşımdan benim sağlığımı soruyordu. Askerler, bilgileri olmadığını söylediler. Ben karşılık verdim: "Sorduğunuz adamı görseniz tanır mısınız ?" dedim. İyice dikkat etti ise de yine tanımayarak: "Elbette" dedi. Bunun üzerine dayanamadım: "İşte ben oğlunuzum" diyerek sarıldım ve ellerini öptüm.

Ağın'a geldikten 15-20 gün içinde vücutça çok iyi olmuştum. Annem, evlenmemde ısrar etti. Aslında askere gitmeden yakınımız Ali Onbaşı'nın kızı Emine ile nişanlanmıştım. Savaş dolayısıyla herkes kan ağlıyordu. Evlenmemin zamanı değildi. Ancak, annem birtakım düşünceler ileri sürerek ısrar ediyordu. Sonunda kabul ettim (8 Mayıs 1915). Ancak düğün yaptırmadım.

İki aylık hava değişimim bitti. Öğretmenlerin ayrıcalığı konusunda bir emir geldi. Ençiti'deki görevimin başına gittim. Oraya yalnız gitmiştim. Çünkü, eşimi götürecek durumum yoktu. Aylıklar verilmiyor, verilse de 264 kuruşluk kağıt para bir iş görmüyordu. Altının değeri çok düşmüştü. Bir Osmanlı altını kağıt para ile onbir liraydı. Bununla birlikte maaşlar, genel bunalım dolayısıyla zamanında verilmiyor, yarı yarıya kırdırmak zorunda kalıyorduk. Böylece, tam yedi yıl sabrettik.

1917 yılı eylül ayında ağır bir tifoya yakalandım. Bu hastalığa yattığım gün gözlerimin karası yok olmuş; komaya girmişim. 27 gün yemeden içmeden yatmışım. Bu arada göz kapaklarım, burnum, kulaklarım, diz kapaktan aşağı bacaklarım simsiyah olmuş; hatta, ellerim çürümeye başlamış. 28'inci gün bal istemişim ve günde yarım okka bal yiyebilmişim. Bu sayede çürüyen etler, yeniden kaynamış ve yerlerini doldurmuş. Tümüyle aklım başıma gelince gözlerimi kaybettiğimi anlamıştım. O gün de şiddetli bir sancı gözlerime dolmasın mı. Tam altı ay geceli gündüzlü bağırmak suretiyle böyle bir yaşama lanetler savurdum. Bereket versin, Divrikli Seyit adında bir katırcı bizden nar satın alıyordu. Feryadımı işitince sormuş ve "kırmızı tuzu suda eritip gözüne damlatınız" önerisinde bulunmuş. Gerçekten tuzlu su sancıyı geçirmiş, derin bir uykuya dalmıştım. O korkunç ağrının geri gelmesinden çok korktum; ancak çok şükür bundan kurtulmuştum. Ne var ki, gözlerimin görmemesi de benim için acı bir felaketti. Derin hayallere dalıyor, karşımdaki karanlık geleceğin acı sonları bir sinema şeridi gibi gelip geçiyordu. Bu endişe ile çok geçmedi, hayaller dünyasında kaldım. Ara sıra delirme belirtileri başladı. Dertlerimi unutmam için ki-

mileri sigara içmemi önerdiler. Bu öneriyi dinledim, hem de çok yararını gördüm. Yalnız gözlerimin tedavisi kaldı. On param yoktu. Bunu nereden, nasıl sağlardım? Akraba ve komşulardan bulmam olanaksızdı. Sonunda kardeşim Mehmet'e "bir kağıt kalem getir" dedim.

Kemaliye Kaymakamı'na ve özel hesap işleri görevlisine birer mektup yazdırdım. Bu mektuplar çok acıklı yazılmıştı: etkisi de görüldü. Aylardır birikmiş maaşlarımı verdirdi. Bu para ile kardeşim Mehmet ile Elazığ yolunu tuttum. O zaman Elazığ Milli Eğitim Müdürü Ferit adında bir kişiydi. Ayrıca, okulda iken Sultani müdürümüzdü. Durumumu görünce çok üzüldü. Askeri Hastane'de göz uzmanı Nazmi Aziz tarafından tedavim için Kolordu Komutanı'na etkileyici bir mektup gönderdi. Bunun üzerine hemen hastaneye gönderildim. Bir hafta sonra sağ, bir hafta sonra da soz gözüme ameliyat yapıldı. Bir ay sonra hastaneden çıktım. Ancak çok az yararlanmıştım.

Ameliyat yapılırken duyduğum acının derecesini anlatamam. Zamanla sağ gözümdeki pus, silinmeye başladı. Sonunda hiç izi kalmadıysa da, ameliyatta hadeka (diyafram) büyümüş olduğundan eskisi gibi göremiyordum; ancak, okuyup yazabiliyordum. Bu sayede yeniden Ençiti'deki görevime başladım. Bu köyde beş yıl kaldım.

Hastaneye gitmek üzere Ağın'dan ayrıldığım gün oğlum Hüseyin dünyaya gelmişti (26 Şubat 1918).

1 Eylül 1918'de maaşım 100 kuruş arttırılarak Kemaliye'nin Bahçe mahallesine atandırıldım. Görev yerime giderek göreve başladım. Para durumum nedeniyle kılığım halk üzerinde doğal bir ilgisizlik yaratmıştı. Hiç kimseden "hoşgeldin" sözünü işitmedim; ancak, aldırış etmedim. Görevimi hakkıyla yapıyordum. Akşamları da sıra odalarına devam ediyordum. Ancak ne odadakiler ne ben tek kelime olsun konuşmuyorduk. Bir gün odada yeşil sarıklı bir hoca vardı. Bu hoca bana ummadığım bir iltifatta bulundu ve niçin konuşmadığımı sordu, "param yok da" dedim. Aslında bu söz gülünçtü. Gerçekten de halktan kimileri güldü. Hoca, onlara, "bizim gibilere gülmek yaraşır" diye azarda bulundu ve bana dönerek: "Muallim Efendi, sözünüzü açıkla yalnız, bunlar anlayabilsinler" dedi. Ben de: "Öyle değil mi hocam, kesesinde bir kuruşu olanın sözünün değeri bir kuruş, bin lirası olanın değeri bin liradır. Değersiz sözü kim dinler?" dedim. Oradakilerin, "Estafurullah efendim" demeleri üzerine: "Eğer böyle olmasaydı, ben size öğretmen olarak gelmiş bir Türküm. Aynı zamanda dindaşınız ve komşunuzum. Görgü kurallarımıza göre benim gibi gariplerin gönlünü almak için, hoş geldiniz demeniz gerekmez miydi? Ancak, siz benim kılığımla, yoksulluk ve sıkıntımı gördünüz. Kimbilir hangi düşünce ile bu lütfû esrgemiş oldunuz?" dedim.

Mahalleliler mahçup oldular. Kimileri "haklısın bağışla" dediler. O günden sonra halkla aramdaki durum değişti, saygı ve içtenlik başladı. Ben de öğrencileri iki ay içinde okur yazar yapmayı başardım. Bu olağanüstü durumu işiten bütün Kemaliyeliler, hayran kaldılar. Önce devam eden çocuk sayısı on beş iken, üçüncü ayın başında yetmişbeşi buldu. Burada üç yıl çalıştım. Okul kapatıldığında açıkta kaldım. Ancak, halk beni kaçırmamak için maaşımı fazlasıyla, hem de peşin olarak 4 ay daha verdiler. O ders yılını bitirdim. Tatile 8 gün kala Abrenk'e atandım. Burada da sekiz gün kaldıktan sonra bir daha dönmemek üzere ayrıldım; çünkü, Abrenk'i sevmemiştim (30 Mayıs 1920).

(Devam edecek)

PARAMPARÇA

Erhan ÇATALTAŞ

Güzelliğin yazmak isterim amma,
Kalem tutmaz parmaklarım nazlı yar.
Edan, cilven gönlüm çaldı o yüzden,
Eteğine varmaklarım nazlı yar.

Gündüz hayalinle dalarım gama,
Gece rüyaların girer odama,
Aklım fikrim sende kaldı o yüzden,
Hayırlara yormaklarım nazlı yar.

Gönlüm paramparça, tutmuyor yama,
Nakşını işledim bütün dünyama,
Sevdan beni çöle saldı o yüzden,
Hatır gönül kırmaklarım nazlı yar.

KÖLE

Dünya ne eziyetli, ölüm sonsuz bir şölen,
Ne ziyaretçin olur, ne de uykunu bölen,
Öldükten sonra şayet, tekrar dirilmek varsa,
Sen gene efendim ol, ben de azatsız kölen.

AĞIN VE KÖYLERİNİN GERİ KALMA NEDENLERİ

Nizamettin KARADAĞ

Değerli hemşehrilerim, konu başlığının açılımına geçmeden önce bu vesileyle ilçe ve köylerimiz halkından ahrete intikal etmişleri rahmet ve saygıyla anıyor, yaşayanlara esenlik, mutluluk, özellikle yeni nesil gençliğimize üstün başarılar diliyorum.

Bilindiği üzere kalkınmışlık; varolan kaynaklarımızın (emek-sermaye-hammadde-doğal koşullar) girişimcilerin yapacakları organizasyonla yatırıma dönüştürülerek, yönetme ve işletme kariyerine sahip, yetişmiş insanların gözetiminde üretimde bulunup, katma değer yaratarak ekonomik zenginliğe kavuşmanın bir sonucudur.

Kısaca, geri kalmışlık da; bu kaynaklarımızın ehil olmayan, yeterli nitelikleri taşımayan kimselerin elinde atıl halde bekletilmesinin bir sonucudur.

Tarım ve hayvancılık, ekonomi, yatırım, finansman, teşvik, kalkınma, kooperatifleşme, şehircilik, yöneticilik bilgileri ile donanımlı ehliyetli kimselerce yönetilme şansını yakalayamamış, Ağın'ımızı çaresizlik içerisinde geri kalmışlığı yaşamaktadır. Gerçeği söylemek gerekirse, Ağın kendiliğinden geri kalmamış, geri bırakılmıştır.

Planlı Kalkınma Dönemi'nin başlatılıp, uygulamasının devam ettiği 1965 - 1980'li yılların başlarına kadar Ağın'da emek (insan gücü), yöreye has doğal kaynaklar, yurdun her köşesinde çok sayıda nitelikli insanımız, istimlak paraları ile köylünün tarım ve hayvancılık gelirleri çok katılımlı bir ortaklıkla bir araya getirilebilseydi, yeterli bir sermaye yapısı da mevcuttu. O gün bugün Ağın'da olmayan iki şeyden birisi basiretli girişimci bir diğeri de teknolojidir.

Şimdi Ağın'ın geri kalma nedenlerini 4 ana başlık altında izah etmeye çalışacağım:

1 -YETKİ VE SORUMLULUKTAN KAÇINILMASI:

Yukarıda "Ağın geri kalmadı, geri bırakıldı" demiştim. Ağın'ın bu kötü yazgısını bizler kendimiz yazdık. Yetki ve sorumluluk üstlenebilecek nitelikli insanlarımız zamanında yeterli duyarlılığı gösterip, yöremiz için en isabetli yatırım olan DERİ İŞLEME VE KONFEKSİYON FABRİKASI'nın saygıdeğer girişimcilerine kuruluş aşamasında ve sonrasında yöneticilik, işletmecilik, pazarlamacılık alanlarında görev üstlenerek yardımcı olsalardı, bu sanayi teknolojisi ayağının tozu ile ürküp geri kaçmayacaktı. Bu teknolojinin ürküp geri kaçması ile Ağın'da; hiçbir şey işlemez, olmaz, olamaz imajı ile bütün hayaller bir anda yok edildi. Hemen fabrikanın peşinden gelebilecek olan teknolojiler de bu ürküntüden nasibini alarak gelmek istemediler. Oysa fabrikanın işletmeye açılışının hemen ardından iyi bir pazar araştırmasıyla, Karayolları, DSİ, YSE , TCDD vb. kuruluşların Genel Müdürlüklerine gidilerek, "Kalkınmada öncelikli ücra bir köşede biz bu işi yapmaya başladık. Ülkemizin bu yöresinin kalkınmasında sizlerin desteğinize ihtiyacımız var", diyerek deri ceket üretimi için siparişler alınıp emekleme safhasını atlatabilseydik, arkadan başka yatırımlar, başka teknolojiler kendiliğinden gelecekti.

Şayet bu hataya düşülmemiş olunsaydı, bu ana fabrika ve hayvancılığa dayalı olarak;

1- Deri-Kösele Ayakkabı Fabrikası,
2- Halı-Kilim Dokuma Fabrikası,
3- Süt İnekçiliği ve Mandıra İşletmesi;
4- Et ve Mamulleri İşletmesi;

Meyveciliğe dayalı olarak;

1- Şarap Fabrikası,
2- Üzüm-Dut-Badem-Ceviz-Fıstık Türevlerini İşleme Fabrikası,
3- Meyve Suyu Fabrikası,

Baraj gölüne dayalı olarak da;

1- Balık - Kerevit İşletmesi,

olmak üzere bugün Ağın'da ana fabrika ile birlikte 9 tesisin işletmeye açık olduğunu görebilecektik.

Yüzlerce kişinin bu fabrikalarda çalışmasının yaratacağı moral ve güven duygusu ile devletten sağlayacakları destek ve teşvik kredilerini de ücretlerine katarak, gerçekleştirecekleri kooperatif ortaklıkları ile modern hayvancılık, bağcılık, meyve ve sebzecilik, ceviz, badem, fıstık ve dut

üretim alanlarına yönelip aileleri ile üretimde bulunarak bu tesislerin hammaddesinin büyük bir bölümünün ilçemiz ve köylerinden karşılanması imkan dahilinde olacaktı.

Yüksek tahsil ve kültür seviyesi ile her zaman gururla iftihar ettiğimiz Ağın'ımızın bugün yüksek refah seviyesi ve yüksek ekonomik gelişmişlik seviyesi ile de gururla iftihar edebilecektik.

Netice olarak, Ağın'ı sevdiklerine, Ağın'ın geleceğini o gün ve bugün de düşündüklerine inandığım tüm hemşehrilerimden birkaçının o tarihlerde ortaya çıkmayışı ile yaklaşık 30 yıl önce yediği bu darbe ile Ağın komaya sokuldu. O tarihten beri de koma hali devam etmektedir.

II- İLÇE TARIM MÜDÜRLÜĞÜNÜN, KANUNLA KENDİSİNE VERİLMİŞ GÖREV VE SORUMLULUKLARI YETERİNCE YERİNE GETİRMEMESİ:

Değerli hemşehrilerim, bildiğiniz üzere, ülkemizdeki kurum ve kuruluşlar, maalesef görevlerini tam olarak yerine getirmiyorlar. Devlet, siyaset ve bürokratların elinde yozlaşarak, görev yapmamalarına rağmen, maaş ödenen birer hayır kurumu haline dönüştürülmüşlerdir. Bunun en çarpıcı örneğini Ağın'da yaşamaktayız.

Planlı döneme geçilmeden önce, Ağın'da sadece bir Ziraat Teknisyeni bulunuyordu. Planlı Kalkınma Dönemine geçilince tarım ve hayvancılığın geliştirilerek köylünün kalkındırılıp refah seviyesinin yükseltilmesi amacıyla İlçe Tarım Müdürlüğü Teşkilatları kuruldu.

Müdür, mühendis, teknisyen, memur, araç gereci ile donanımlı bu teşkilatın, konusu ile ilgili olarak bu güne kadar Ağın'a hiçbir fayda sağlamadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Son 5-10 yıl içerisinde devletçe köylüye dağıtılan düve, koyun, arı kovanı ve seraların teslim işlemlerinde aracılık yapmaları da asli görevlerinin % 1'i dahi değildir.

Şimdiye kadar bu teşkilatı; küçük ölçekli bir besi çiftliği, fıstık, badem tarlası, ceviz, kiraz, nar bahçesi, şaraplık üzüm çeşitlerini içeren bağ örneğini, bir vatandaşımızın tarlasında veya bahçesinde uygulamasını gerçekleştirmemiştir. Bağcılık için çok elverişli olan yöremize, hastalıklara dayanıklı yabancı menşeli asma veya çubuklar getirilip denenmesi yapılmamıştır. Nohutların çiçek aşamasında kuruması ile meyvelerin bir yıl meyve verip ertesi yıl vermemesi nedenlerine çözüm getirememişlerdir.

Kısmi toprak analizleri yapılarak hangi mevkide hangi tür ürünün daha iyi yetişip yetişmeyeceğine dair etraflıca bir çalışma yapıp, köylüyü ikame yoluyla daha verimli üretim alanlarına yönlendirememişlerdir. Örneğin, bugün Tokat ve Gümüşhane'de bir badem ağacı, bir ayva ağacı gibi dikensiz kuşburnu ağacı da yetiştirilmektedir. Başlı başına bir sektör haline gelen kuşburnu ürünleri dış ülkelere pazarlanıyor. Hiç su olmayan yerde dahi yetişip meyve verebiliyor. Ağın'ın her karış toprağında suya da ihtiyaç duymadan yetişebilen bu meyve konusunda dahi köylümüzü teşvik edememişlerdir. Ağın ve köylerinin göç vermesinin en önemli nedenlerinden birini, bu yapı ve görev anlayışı ile hiçbir faaliyet göstermeden 35- 40 yıldan bu yana maaş alarak yan gelip oturan ilçe Tarım Müdürlüğü oluşturmaktadır.

Sadece Ağın'da değil, ortalama 2,5 yıl ömürlü hükümet politikaları ile Türkiye'de tarım ve hayvancılık yok edilmiştir. Artan dünya nüfusu göz önünde bulundurularak, dibe vurmuş olan tarım ve hayvancılığımızı yeniden ayağa kaldırıp, hem 70 milyon insanımızın kendi öz kaynaklarımızla karnını doyurmasını, hem de üretim fazlasının dünya pazarlarına arz edilmesini sağlamak zorundayız.

Elbette kalkınmada öncelik ağır sanayi ve sanayi teknolojisine verilmeli. Ancak Türkiye şimdiye kadar bir lokomotifin peşine takıp tek hatla götürdüğü sanayi hattının paraleline acilen ikinci bir hat döşeyerek, 3-5 yıl gibi kısa sürede Türkiye'yi kesinlikle iç ve dış borçlanmadan kurtaracak TARIM ve HAYVANCILIK hattını da sefere koymalıdır. Bunun için de yanlış ve tutarsız hükümet politikalarına değil, acilen kalıcı devlet politikalarına ihtiyaç vardır.

Devlet ivedilikle, ya görevini yapmayan Türkiye genelindeki bu Tarım İlçe Müdürlüklerine, başta Valileri ve Kaymakamları seferber ederek işlerlik kazandırmalı ya da bu teşkilatları kaldırıp sırtından atarak bu yolla elde edeceği tasarrufları düşük bir faizle geri ödemeli kredi şeklinde köylüye vererek, tarım ve hayvancılığı yeniden

ayağa kaldırmayı sağlamalıdır.

Konunun önem ve ciddiyetini ortaya koyma bakımından rakamsal bir örnek vermek istiyorum.

Tarım İlçe Müdürlüğünün maaş, harcırah, araç-gereç, yakıt ve diğer genel giderlerinin yıllık takribi tutarı 250 milyar TL. civarındadır. Bu harcamaya karşılık ilçemize 2.5 milyarlık liralık bir fayda sağlanmamaktadır.

Bu parayla Ağın'da bir vatandaşımızın, 50'şer milyondan iki aylıkken 5000 kuzu alarak modern besi tekniği ile besleyip, Aralık sonunda beherini 300 milyondan sattığında 1,5 trilyon TL. gayri safi gelir elde eder. Ana para ve masrafları çıktıktan sonra net 1 trilyon TL. katma değer yarattığını görürüz. Bu da bize Türkiye genelindeki 850 Tarım İlçe Müdürlüklerinin yıllık bütçeleri kadar kredi ile, tarım ve hayvancılığın kısa sürede ayağa kalkabileceğini göstermektedir.

III- AĞIN'DA BELEDİYECİLİK ANLAYIŞI:

Bir gerçeğe değindikten sonra konunun detayına geçmek istiyorum. Hiç kusura bakılmasın ama Ağın'ın ileri gelenleri öteden beri Belediye Başkanı bizden olsun, hizmet üretse de üretmese de... Sakın ha! Köyden birilerinin gelip Belediye Başkanı olmasına geçit vermeyelim takıntısından hiçbir zaman vazgeçmek istememişlerdir. Hepsinin iyi niyet ve Ağın insanına has dürüstlükle hizmet yapmak için çaba sarf ettiklerine inancım tamdır. Aramızdan ayrılmış olan değerli Başkanlarımıza Tanrı'dan rahmet, aramızda olanlara esenlikler diliyorum.

Belediyelere kuruluş kanunları ile gelir yaratma amacına yönelik olarak, Belediye İktisadi Teşekküllerini (BİT) kurup işletme yetkisi verilmiştir. Ağın Belediyesi, 1973 yılından bu yana göl çevresini güzelleştirip (ağaçlandırıp çimlendirerek bir plan dahilinde parselli bahçeli evler halinde) turistik pansiyon, balık (alabalık, sazan, kerevit), kavak, ceviz, süt inekçiliği ve mandıra işletmesi kurarak işletme şansına sahipken, bunları yapmak bir yana göl kenarına gölgelik için dahi kavak, söğüt veya çam dikmeyerek ne yazık ki 30 yıl önceki çıplaklığına seyirci kalmıştır. Su akar, insanlar boşa bakarsa, o suyun verebileceği zenginlikleri düşünüp hayata geçiremezsek, geri kalmışlığa mahkum olmaktan kurtulamayız. Ağın'a hayat verecek kan damarları yukarıda sayılan zenginliklerdir. Bu zenginliklerden elde edilecek kanı, bu kan damarlarına enjekte edemediğimiz sürece kesinlikle bir ilerleme kaydetmek mümkün değildir. Bazılarımız, Belediyemiz maaş ödemeye para bulamazken bu faaliyetleri hangi paralarla yapsın diyebilir. Hemen böyle bir itirazın kabul edilebilir olamayacağını söyleyebilirim. Kavak ve cevizin fidesini bulup dikmek parayla değilki. Devlet fidanlıklarından para ödenmeden temin etmek imkan dahilindeydi. 30 yıl önce göl çevresine 5000 kavak çeliği sokulsaydı, bu güne kadar 3 kez kerestelik olarak kesime verilirdi. Bugünün parasal değeri ile 5000 kavağın beheri 50'şer milyondan satılarak bir kesimden 250 milyar, üç kesimden toplam 750 milyar gayri safi gelir elde edilirdi. 500 adetlik bir ceviz fidanlığı tesis edilseydi, bugün 25-30 yaşındaki her ağaçtan 150 kg. dan toplam 75 ton ceviz alınıp kilosu asgari 7 milyondan satılarak her yıl 525 milyar gayri safi gelir elde edilirdi. Bu toplu paraları Ağın tarihinde bir arada görmemiştir. Bu paralarla bırakın maaş ödemeyi, başka harcamalar yapmayı, Elazığ Belediyesi'ne borç dahi verilebilirdi. Bu, yöre kaynaklarını görüp değerlendirebilme, girişimcilik, yaratıcılık, yatırımcılık ve yöneticilik meselesidir.

Başka bir ifade ile doğru gözlem, doğru tahlil ve doğru tedavi yöntemlerini uygulama meselesidir de diyebiliriz.

KOÇ, SABANCI ve başkalarının gelip Ağın'da yatırım yapmayacaklarına göre, kendi imkanlarımızı kendimiz yaratacağız. Tüm sayılan konularda devlet destek ve teşvik kredilerinden istifade imkanları da mevcuttur. 15 yıl önce devlet bu konular için % 6-8 faizle 3 yılı ödemesiz 8 yılda geri ödeme koşuluyla kredi dağıtıyordu.

Örnek uygulamalarla bu tür işletmeler Belediyemizce hayata geçirilebilseydi, köyler de uygulamalardan ilham alarak bu alanlara yönelip köyünü terk etmek zorunda kalmayacaktı. Yukarıda sayılan sanayi tesislerinde çalışan yüzlerce işçisi, bağcılık, meyvecilik, hayvancılık alanlarında uğraş veren binlerce insanı ile bugün en kötü ihtimalle yerleşik 10.000 nüfuslu Ağın ilçemizle iftihar edebilecektik.

Bugün Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih GÖKÇEK, Ankara'da her mahallede hurda

sabit otobüsler içerisinde bir tür Manav İşletmeciliği yapmaktadır. Fiyatlar marketlerden daha ucuz da değildir. Ankara Büyükşehir Belediyesi bu tür bir işletme faaliyetinde bulunabilirken, Ağın Belediyemiz de yöremize uygun kaynakları yıllar önce değerlendirip işletmeye açabilirdi.

Netice olarak Belediyemiz geleneksel olarak Elazığ'a, Malatya'ya her sabah servis aracı uğurlama, günlük rutin işleri yapma ve küçük çaplı alt yapı işleri ile sınırlı kaldığı çember dışına taşarak, gelir yaratıcı faaliyetlere yönelmelidir.

Önümüzdeki ilk Başkanlık seçimi için de ister köylerden, ister ilçeden olsun Türkiye'nin hangi köşesinden bulacaksak, bugüne kadar ki geleneksel belediyecilik anlayışı dışına çıkarak, belirtilen yatırımları yapma ve yönetme yetenek ve becerisi ile Ağın'a kucak açabilecek birisini bulup getirerek seçmeyi öneriyorum.

IV- KÖYLERİN ORMAN KANUNU KAPSAMINA SOKULMASI:

Değerli hemşehrilerim, böyle bir kapsama sokulmanın ne kadar mantıksız ve anlamsız olduğunu, köylüyü ve ilçe ekonomisini yıllar itibariyle trilyonlarca lira zarara uğrattığını sadece Beyelması köyünden örnek vererek izah etmeye çalışacağım.

İlçenin en büyük köyü Beyelması'nın tüm meşelerini bir araya toplasak 30 hektara, yani 300 dönüme, Ağın köylerinin bütün meşesini toplayacak olsak 60 hektara, yani 600 dönüme sığdırabiliriz. 30-40 yıl önce köyde yaklaşık 1.500 küçükbaş hayvan beslenirdi. Köyün en büyük bir gelir kaynağıydı. Yavruları ile 2000 adedi buluyordu. Bugünkü parasal değerle beherini 250 milyon TL. dan satmış olsak 500 milyar, 800 adet civarında beslenen ve danası ile 1000 adedi bulan büyükbaşların beherini de 500 milyondan sattığımızda buradan da 500 milyar olmak üzere gayri safi yurtiçi hasılaya toplam 1 trilyon liralık katkı sağlanıyordu. Ayrıca meşelerin dalları ortalama 2-3 yılda bir kesilerek yaprakları hayvanlar için kışlık yem, dalları da odun olarak kullanılıyordu. Gövdeleri de 10-12 yılda bir peyderpey kesilerek hem köyün ve hem de ilçe halkının odun ihtiyacının yanı sıra çay, şeker, tütün masrafını da karşılıyordu. Köyümüzün bu gelir kaybına diğer köyleri de ilave edersek ilçemiz genelinde her yıl takriben 5-6 trilyon, bunu da asgari 10 yılla çarparsak 50- 60 trilyonluk bir gelirden yoksun kalındığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Bugün ülkemizin cenneti andıran orman yörelerinde onlarca çam çeşidi, kayın, köknar, gürgen, kestane, çam fıstığı, ıhlamur ve daha onlarca çeşit ağaç barındıran oksijen deposu ormanlarımız, istatistiklere göre son 66 yılın her gününde ortalama 64 hektar kasıtlı veya kasıtsız veya kaza ile yakılmıştır. Yerlerine yenileri de dikilmemiştir. Şimdi 70 milyonun hakkı bu yerlerin 5 milyar metrekaresi yarın arazi mafyasına, uyanık rant sahiplerine, 5 yıldızlı turistik otel, motel, villa yapacaklara, gecekondu işgalcilerine kat karşılığı apartman dikmeleri için bedava veya sembolik bir bedelle verilecek iken, ilçemizdeki toru topu 60 hektarı geçmeyen bu meşelik alanları bu kapsama almaya sebep olanlar bilsinler ki, böylesine devasa bir gelirden yoksun bırakarak fakirliğe ittikleri halkın çok büyük günahını omuzlarında taşımaktadırlar. Acilen yapılması gereken, Valimizi ve Kaymakamımızı davet ederek helikopterle havadan bu gerçeği saptayıp akıl ve mantığın almadığı bu yanlış uygulamayı ortadan kaldırtmaktır. İkinci olarak da değindiğim bu neden ve çözüm önerileri ile başka öneri sahiplerinin öneri ve çözümlerini değerlendirecek bir komite mi bir komisyon mu adı ne olacaksa, kurularak (Derneğimizin bu yönde bir oluşumu var zannediyorum) Ağın'a, Ağın insanına refah getirme çabası içerisinde ciddiyetle işe koyulmalıyız diyorum.

Değerli hemşehrilerim, IMF ve Dünya Bankası'nın 500 milyon dolarlık bir borç dilimini, kedinin fare ile oynadığı gibi oynayarak 5-6 denetimden sonra serbest bıraktığında bayram ediyoruz. Ne yazık ki, ertesi günü bu miktarı içimiz yanarak torunlarımızın omuzlarına borç olarak yüklediğimize şahit oluyoruz. Gelin sizlerin de malumları olan bu kaynaklarımızı birer hayal olarak görmeden, onları değerlendirip hayata geçirerek, uzun dönemde Ağın'ı sanayileşmiş, 9-10 tesiste 100'lerce işçisinin çalıştığı, işsizlik sorunu olmayan, kalkınmış, kendi ayakları üzerinde yürüyebilen bir ilçe yapma yolunda hep birlikte çaba gösterelim diyorum.

Saygılarımla.

BİR EMNİYET GÖREVLİSİNİN ANILARI

Osman Sulhi AKSU

1960 yılı Ağustos ayının 12 'sinde; belirsiz bir rütbe ile o zaman ki adı Urfa olan Şanlıurfa'ya atanmıştım. Emniyet Müdürü Şükrü BALCI beni görür görmez, makamı ve mührü bana terk ederek "Buyur ağabey, iyiki geldin. Makam senindir" dedi ve Urfa 'dan ayrıldı.

O kadar güzel bir rastlantı idi ki; Savcı da, Emniyet Müdürü de, Jandarma Komutanı da AĞINLI idik.

Bu öykümüzü, bir iki ilginç olayı açıkladıktan sonra bilginize sunuyorum.

TIP DOKTORUNA KOMÜNİST DAMGASI KASTEN VURULMUŞTU

Sanat Enstitüsü Müdürü Nihat Bey, benden okuluna İngilizce hocalığı yapıp yapamayacağımı talep etmişti. İngilizce bilmediğimi söylediğim zaman elindeki dilekçeyi bana uzattı, "Umarım doktorun dilekçesine olumlu bir cevap verirsiniz" dedi. Aslında, bu kinayeli bir soru idi. "Ne için?" dedim. "Siz daha iyi bilirsiniz" diyerek cevapladı. Onlar ayrıldıktan sonra, şube şeflerini çağırdım. Durumu öğrenmek istedim. Doktor, 1946'dan itibaren takipliymiş. Yedek Subaylığını buradaki süvari alayında askeri tabip olarak yapmış. Kadın hastalıkları uzmanı. Askerlikten sonra burada muayenehane açmış. Halk tarafından büyük ilgi görmüş. Esasen başka da kadın hastalıkları tabibi yok. Buradaki 3 serbest doktordan biri. Hemen belirteyim ismini yazmıyorum, tanıyanlar bilecektir. Ancak, diğerlerinden ayırt edebilmek için memleketini belirteyim. Adana kökenli. Yurt dışına hiç çıkmamış. Hatta şehir kulübüne bile çok seyrek gitmiş. Takipli olduğunun farkında ve onun ezikliğini yaşamış ve yaşıyor. Adam bundan dolayı devlet memuru olamamış, vekil öğretmenlik bile verilmemiş. Hakkında komünist olduğuna dair bir zabıt var, bundan başka komünist faaliyetine ilişkin hiçbir bilgi yok. Bekar ve mazbut bir yaşamı var. Evrak arasındaki raporlarda da bu bilgiler mevcut. Acaba bu zaptı imzalayan komünistliğin ne olduğunu biliyor mu? İşin ilginç yönü zabıt tek imzalı ve o tarihte yetkili bir kimse "Şüphelendim" diye yazmış. Doktorun komünistliğinin iddiası altında bir şey yatıyordu, bunu öğrenmek istiyordum, amma kimden öğrenebilirdim ki? Yetkili birisi olması gerekiyordu. Urfa'da en eski memur bir senelik veya arzusuna bağlı olarak iki senelikti ve bu memurlar da buralı değildi. Ne tesadüftür ki iki gün önce ziyarete gelen Sait Efendi adındaki muamelat memuru Urfa'nın Halfeti ilçesi halkından idi ve buradaki 25 sene hizmetinden sonra emekli olmuştu. İki kızı da o yıl öğretmen okulunu bitirmiş tayin bekliyorlardı. Sait Efendi benim işime yarayabilirdi ve bu olayın başlangıcı hakkında bilgisi olabilirdi. Beni asıl bu problemi çözmeye iten olay Nihat Bey gibi burada çok sevilen ve sayılan münevver bir insanın kendi okuluna bu adamı öğretmen olarak almak istemesi idi. Eğer bir parça bu adamın komünistliğinden şüphesi olsa diye düşündüm, bu adamın dilekçesini alıp bana getirir mi idi? Sait Efendiyi çağırttım. Konuyu açtım, doğruyu söyleyeceğine dair yemin de ettirdim. Olayı çok iyi hatırlıyordu. Raporu veren yetkilinin eşinin, bir kadın hastalığı sırasında doktorla tanıştıktan sonra ona aşık olması ve kadının bu aşktan vazgeçmemesi üzerine, doktorun burayı terk etmesine sebep olur düşüncesi ile bu rapor verilmiş. Ben de aynı kanaate sahip olmuştum. Bakanlığa durumu şifre ile bildirerek takibin kaldırılmasını istedim. Şifremize cevap ertesi gün geldi. Nihat beyi alarak doktorun yanına gittik. Nihat Bey beni Emniyet Müdürü diye takdim edince, doktor titremeye başladı. Gözaltına almaya geldiğimizi sanmış. Biz de öğretmenliğini kutlamaya geldiğimizi söyleyince bu defa ağlamaya başladı. Koskoca adamın nahak yere şüphe altında tutularak işkence çekmesi devlet adına pek hoş birşey değildi.

Milli Emniyetin de takibinde imiş. Bölge Amiri Vehbi Tanfer'e de bu konuda bilgi verilerek takibin kaldırılması istenmişti. Böylece bu konudaki dosya işlemden kaldırılmış oluyordu.

URFA'NIN BALIKLI GÖLÜ YA DA AYN ZELİHA

Urfa'da görev yapıp da Balıklı Göl'den bah-

setmemek olur mu? Efsanevi bir öyküsü olan bu göle Urfalılar kısaca "Anzaliha" diyorlar. "Ayn Zeliha" Zeliha'nın gözyaşları demek.Bu göl enteresan olduğu kadar da ulvi ve kutsallaşmış. Urfalılar arasıra ziyaret ederek adeta tavaf ederler. Hatta beyaz bir balık var ki attığınız yeme o balık gelirse niyetinizin gerçekleşeceğine inanılır. Geniş bir alanı kapsayan ve ağaçlarla çevrili olan gölün ortasında birbirine köprülerle irtibatlı olan adacıklar vardır. Gölün üzeri sanki ilahi bir şemsiye gibi ağaçlarla örtülüdür. Yazın 40-50 dereceye varan sıcaklıkta bu göl daha da efsaneleşir. Etrafı birbirinden haşmetli ve füsunkâr camiler ve türbelerle çevrilidir. Gölün suyu geniş bir kaynak; hem Urfa'ya su veriyor ve hem de kanallarla bahçelere bereket getiriyor. Göl çevresinde gezerken balıklar sürü halinde sizi takip ederler. Sizlerden yiyecek birşey isterler. Yiyecek olarak neyi verirseniz yerler. "Mürüvvete endaze nasiptir, reddi doğru değildir", kuralı onlarda da geçerli. Göl üzerinde bir lokanta var. Urfa'ya yalnız gittiğim için yemeğimi lokantalarda yemek zorundaydım. Öğlenleri ekseriya buradaki lokantada yiyordum. Tabii yemeğime onları da ortak ediyordum. Urfa'nın o acı biberini bile öyle güzel bir şapırtı ve iştahla yiyorlar ki seyrine doyum olmuyor. Hele, siz yemek yerken onların sizden yiyecek beklediklerini fark etmemek olanaksız. Gözlerini sudan dışarı çıkarır, sabit bakışlarla sizi süzerler ve nasiplendirilmelerini beklerler. Onların bu halini görüp de etkilenmemek mümkün mü? Hele öykülerini bilirseniz daha da hüzünlenirsiniz.

Dünyaya egemen olmak isteyen Babil Hükümdarı Nemrut'un müneccimbaşısı, "yakın bir gelecekte tebaası içinden doğacak bir erkek çocuğun saltanatına son vereceğini" söyleyince, Nemrut, yayımladığı buyruklarla doğan erkek çocukları öldürttü. Hamileliğini bir mağaraya kapanmak suretiyle gizleyen İbrahim Peygamberin annesi, Urfa'da ki bu mağarada İbrahim'i dünyaya getirdi. İbrahim büyüdü ve Babil halkının taptığı putlara saldırarak kırdı. Bunun üzerine Nemrut, İbrahim'i yakalattı ve ateşte yakılmak üzere öldürülmesine karar verdi. Bugünkü gölün bulunduğu yere odunlar getirilerek yığıldı ve odunlar yakıldı. Urfa kalesine dikilen mancınığa bağlanan İbrahim Peygamber, bu ateş yığını üzerine fırlatıldı. İşte bu sırada ilahi mucize meydana geldi. Odunların yakıldığı alan bir anda çiçek bahçesine ve berrak suyu ile göl haline ve odunlar da balık haline dönüştü. Nemrut'un akıbeti ise,her zalim, despot, merhametsiz diktatör gibi devası bulunmayan bir hastalığın pençesi altında inleyerek nihayet buldu.

Sıkıntılı günlerimin bir bölümünü burada huzur arayarak geçirdiğim için Balıklı Göl'ün bende ayrıcalıklı bir veri vardı.

SAVCI, EMNİYET MÜDÜRÜ VE JANDARMA KUMANDANI HEMŞEHRİ İDİK

Balıklı Göl'deki en güzel anılarımdan biri de çok sevdiğim, takdir ettiğim, ailece yakın tanışığımız, memleketim olan Elazığ'ın Ağın ilçesi halkından Necmi Ercan'a burada rastlamış olmamdı. Buraya Savcı olarak atanmıştı. Yine güzel bir tesadüf, Jandarma Binbaşı Mehmet Kurtkaya da hemşehrimizdi ve Jandarma Kumandanı olarak bulunuyordu. Ağın, şu anda Keban Baraj gölü havzasında, Elazığ'a bağlı güzel bir ilçedir. Ekolojik konumu itibarı ile önceleri Erzincan ilinin Eğin ilçesine bağlı bir bucak iken, gidiş-geliş zorlukları nedeniyle bir süre sonra Malatya'nın Arapgir ilçesine, daha sonra da Elazığ'ın Keban ilçesine bağlanmıştır. Daha sonra da ilçeliğini kazanmıştır. İnsanlarının görev sevgisi, bağlılıkları, dürüstlükleri ve çalışkanlıkları ile tanınır. Türkiye'nin kültür düzeyi en yüksek olan bir ilçesidir. Okuyup yetişenlerin çoğu ekonomik sıkıntılar nedeniyle devlet memurluğunu tercih etmiştir. Öğretmenlik, emniyetçilik ve devlet demiryolu memurluğu ön planda iken, bugün değişik mesleklerde Ağınlılara rastlamak mümkündür.

Bu ilçemiz, daha ziyade senelerdir hiç aksatılmadan çıkarılan AĞIN DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ, gardiyanı olup da hapishanesinin bulunmaması, halkının neredeyse tamamının okuma-yazma bilmesi ve çoğunun yüksek tahsilli ve devlet memuru olması ile tanınmaktadır.

İşte bu 3 Ağınlı hemşehri burada tesadüfen asayiş ile ilgili görevlerin başında bulunuyorduk. Dolayısıyla Urfa, asayiş bakımından en şanslı devrini yaşamıştı.

BOŞUNA MI?

Fatma Yaşar ÇAKAR

Boşuna mı beklerim gelirsin diye?
Şu açık kapıdan girersin diye,
Beraberken seninle,
Dolu doluydu evimiz.
Beraberken benimle,
Varmış yokmuş bizim nemize?
Severek dinlerdin şarkılarımı,
Coşkulu nağmelerle,
Çınlardı evimiz,
İnan ki çok güzel geçti,
Beraberliğimiz.

Ankara-16.05.2002

BOŞUNA MI?

Evimin güzel çiçekleri,
Size su vermeyi bile beceremedim.
Boynu bükük, rengi soluk,
Kiminiz kahrından kurudu,
Kiminiz döküldü kayboldu,
O'nun arkasından!
O anlardı sizin dilinizden.
Ardında kalanlar ola,
Soldu, hastalandı,
Benim gibi hasta, bitkin,
Yarım bir can bıraktı arkasında.

Ankara-03.08.2002

HAYATTAN KESİTLER

Nuran ALPARSLAN

Dicle Köy Enstitüsü'nden mezun olduğum 1958 yılı Eylül ayında, ilk görev yerim olan Hakkari'ye yolculuğum, Ağın'dan Bedri'nin otobüsüyle başladı. Van'a vardığımda Ağınlı Kör Sıtkı'nın (Yandımata) evinde bir gece misafirliğimin ertesi günü, haftada bir kez sefer yapan yük kamyonunun kasasında zorlu bir yolculuğun ardından Hakkari'ye vardım. Orada birkaç gün dinlendikten sonra, 7 saat süren yaya yolculuğunun sonunda köye vardım.

O zaman 18 yaşlarında bir genç olmama rağmen yaya yolculuğunu göze alamadığım için 4 ay süreyle maaş almak için bile şehire gitmedim ama Milli Eğitim Müdürünün jandarma devriyeleri vasıtasıyla ara sıra gönderdiği harçlıklarla idare etmeye çalışıyordum.

O yıllarda, bu yörelerde görev yapmanın zorluğu herkes tarafından bilindiği için bundan bahsetmeyi gereksiz görüyorum.

Hakkari köylüsünün hayatta kalmak için verdikleri zorlu mücadeleleri, kısaca ibret dolu yaşam öykülerini bu yazı dizisiyle aktarmayı yeğledim.

Hakkari, tarih çağlarında Urartu krallığı Babil ve Asur imparatorluğu, İran, Bizans ve Araplar tarafından işgal edilmişse de jeolojik yapısı, yalçın dağlarla kaplı, yolsuz ve elverişsiz toprakları yüzünden sözde kalan bir egemenlikten öteye varmamıştır.

Hz. Ömer devrinde müslüman ülkesine katılmış, Türkler ancak Selçuklular döneminde buralara yerleşmeye başlamıştır. Gerek bu devirlerde ve gerekse Cumhuriyet Hükümetleri zamanında Anadolu'nun bu terkedilmiş köşesindeki insanlar, doğa koşullarına boyun eğmiş; acıları, afetleri alın yazısı olarak sineye çekmişlerdir. İnsanca yaşam arzusu, erişilmesi olanaksız bir duygu olarak kalmıştır yüreklerinde. Çağın gerektirdiği uygar yaşam koşulları, aşılmaz dağlar ve hükümet politikalarıyla engellenmiştir.

Hakkari köylüleri günlük ekmeğini, çayını, karne ile bir teneke gazı bulduklarında ve bir kat giysiye sahip olduklarında mutluluğu yaşarlar. Yol, okul, su, şişeli lamba ışığı tümden lükstür. İnsanca, hakca yaşam, çağdaş hayat sözcükleri hiçbir anlam ifade etmiyor onlara. Urartulardan beri feodal düzende bir değişiklik olmadan sürer gider yaşama kavgaları.

Her devirde hor görülmüşlüğün ezikliği içinde kırkına varmadan ihtiyarlayıp Karadağ'ın mevsimlik karları gibi eriyip gider ömürleri.

3600 metredeki Karadağ'da buzullar baharla birlikte çözülmeye başlayınca ince bir su yolu açılır eteklere doğru, şırıltılar çağlayan olur daha aşağılarda. Bu görkemli coğrafyada tüm yaban hayvanları daha mutlu yaşam sürerler, yoksulluğun, çaresizliğin tutsağı olan insanlara oranla.

Baharın gelişiyle birlikte hareket artar, akın başlar köylerden şehirlere. O görkemli dağları, geçit vermez çamları bir solukta aşmaya çalışırlar.

Birkaç köylünün şehire gideceklerini öğrenince ben de onlara katılmaya karar verdim.

Gecenin karanlığı basmadan yolculuğu tamamlamak için sabah altıda yola koyulduk. Koşarcasına yürüyorduk, 4 saat sonra şerit gibi görünen ana yola gözüm takıldı, konak yerine yaklaşmanın heyecanıyla bir an dizlerimdeki sızıyı unuttum. Yaşamım boyunca birkaç kez duyduğum mutlu anılar canlandı belleğimde. Peş peşe içeceğim birkaç bardak sıcak çayı, sonra tandır ekmeğine banacağım pekmezi ve katık edeceğim otlu peyniri düşündüm.

Dağların bazı yerlerinde tünellerle delinen ana yola indiğimizde bir an soluklandım. Az sonra Karayolları Bakımevinin bahçesinden içeriye girdik. Bazı iş makinalarının yanında, köylülerin nakil aracı olan kızakları çeken öküzler yemleniyordu.

Selam verip gürül gürül yanan sobanın başında biraz dinlendikten sonra, kenardaki keçenin üzerinde uzandım.

Bizim köylü Kel Örken, bu yaz Ağanın köyüne göçmek istiyordu. 4 tane koyununu satmak için kış boyunca onları besiye çekmişti.

- Çok şükür Hude, bu yılda baharı gösterdi bize, dedi.

- Daha çok kışlar geçer geçmeye ama, deler de geçer dedi, birisi. Yaralar deşilmişti, ardarda dertler sıralanıyordu.

- Bu kış evimin direği, gözümün şağı "ışığı" aslan gibi oğlumu verdim toprağa, aylarca yata-

ğında şifa beklerken, afattan gözümüzü açıp bir muska bile yazdıramadık şeyh hazretlerine.

- Biz de bu yıl altı çocuk yitirdik salgında. Miktarımız varıp tilifonla haber verelim vali paşaya dedi amma, Seyit Mirza engel oldu. "Allah'ın işine karışmayın, sevdiği kulları dünya meşakkatinden kurtarmak için er alır yanına" dedi. Öbürü hak verdi bu görüşe.

- Garılarımız it gibi gunnuyor durmadan, bu kadar külfet eksilmezse onları doyurmanın mümkünü var mı, ve de kainata sığmaz insanoğlu.

Keçesine sarılıp yatan yolculardan biri başını kaldırdı:

- Babo biz mi dolduruyoruz kainatın içini? Şehir insanları, başları ağrıyanda bile koşarlar hekime derman aramak için. Onlar hiç "Kaderim" demezlerken, yalnız cahiller ve gümansızlar mı yer kapacak öte dünyada ?

— Tövbe de Kuro, birde günaha girme bari.

- Tövbe estağfurullah!..

Hakkari'ye vardığımızda akşam karanlığı çökmüştü, ıssız sokaklardan geçip şehrin tek otelinde bir yer yatağı hazırlatıp içine gömüldüm.

Bu gelişimin geri dönüşü olmadı, çünkü orada okul binası, sıra, sandalye ve öğrenci yoktu. 4 ay süre içinde vilayetle yaptığım yazışmalardan olumlu bir sonuç çıkmamıştı. İlk işim görev yapabileceğim bir yere naklimin yapılmasını sağlamaktı.

Bu dileğim olumlu karşılandı ve hemen Yüksekova'da meşhur bir aşiret reisinin köyünde görevlendirildim. Kel Örken'in bu köye göç hazırlığı içinde olduğunu bildiğim için eşyalarımı beraberinde getirmesini tembih ettim.

Her sınıfta 6-7 öğrenci olan beş sınıflı tek dersanedeki öğrencilere soruyorum; "En çok ilgi duyduğunuz meslek hangisidir?" Yanıt, eşkıyalık ve kaçakçılık oluyor.

Ağa'nın eşkıya başı Cemo'nun oğlu Selo, 3. sınıfta ama, 20 günden beri okula gelmiyordu. Durumu kaymakam vekiline bildirerek gerekli işlemin yapılmasını istedim.

On beş gün sonra bir jandarma devriyesi ile belli bir süre içerisinde öğrencinin devamsızlığı halinde cezalandırılacakları tebliğ edildi.

Çok geçmeden, ders ortasında sınıfın kapısı bir tekme darbesiyle ardına kadar açıldı. Tam teçhizatlı Eşkıya Cemo karşıma dikildi. Çocuklar hemen sıraların altına sindiler; şaşkınlığımı üzerimden atmaya fırsat kalmadan tehditlere başladı:

-Bu yaptığından dolayı hayatını tehlikeye attığının farkında mısın öğretmen ?

— Ben görevimi yapıyorum; sorumluluğu üzerimden atmak için bunu yapmak zorundayım.

Silahının dipçiğini sertçe yere vurarak "Oğlum okula gelmeyecek" dedi. Onu ikna etmeye olanak yoktu, çaresizlik içinde kalmıştım. O anda aynı sınıftaki Ağanın oğlu yerinden kalkıp Eşkıyanın karşısına geçti:

- Krorunne "ulan otur karşımda" demesiyle birlikte önünde saygı ile çömelen Selo'nun suratına olanca gücüyle tekme ve tokat savurmaya başladı, "Sen öğretmenimi, nasıl tehdit edersin?"

- Esholom "kurbanım" bağışla beni, cahilliğimden yapmışım, deyip süklüm püklüm sınıfı terk etti.

O yıllarda, cumartesi günleri yarım mesai vardı. Öğlen sonu Ağanın oğlu Derviş koşarak yanıma geldi ve babasının beni çağırdığını söyledi. Beraber konağa gittim, kilot pantolonun altında çizmesiyle volta atan Ağa, beni saygıyla karşıladı ve sedire oturttu; karşılıklı kahveleri içtikten sonra:

- Öğretmen bey, bir köyde olaylar çıkmış oraya gideceğim, bana eşlik eder misin ?

- Zaten sıkılıyordum "memnuniyetle" dedim. Yanında iki eşkıya ile birlikte atlara binip olay çıkan köye doğru yollandık.

İki buçuk saat yolculuktan sonra vardığımız köyün meydanı, kadın-erkek ve çocuklarla doluydu, çoğu sopa darbeleri ile yaralanmışlardı. Ağayı görünce ortada geniş bir yer ayırıp kenara çekildiler. Sıra ile şikayetlerini anlatmaya başladılar.

Ağanın uzun süren konuşmasının ardından, köylüler birbiriyle sarılıp barıştılar ama cezadan kurtulamadılar. Herkes varlıklarına göre birkaç koyun ödemek zorunda kaldılar.

Kısa bir dinlenmenin ardından arkamızda bir koyun sürüsüyle köye dönmeye başladık.

30 Nisan 2003

HABERLER

• İstanbul'da faaliyet gösteren AĞIN DERNEĞİ'nin yayın organı AĞIN BÜLTENİ'nden aldığımız bilgiye göre, bu yıl ikincisi yapılan AĞIN ve KÖYLERİ GELENEKSEL FUTBOL TURNUVASI'nda yarışa katılan 6 takım centilmence yaptıkları futbol karşılaşmasını başarı ile sonuçlandırmıştır. Yedibağ (Paşikli) köyü takımı birinci olurken, Saraycık köyü takımı ikinci, Ağın takımı (Dernek olarak) üçüncü gelmiştir.

Takımları ve organizasyonda görev alan arkadaşlarımızı kutlar, çalışmaların sürdürülmesini dileriz.

• Ankara'daki Bakır Madenliler Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği tarafından, Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü Salonu'nda 26 Nisan 2003 tarihinde düzenlenen GELENEKSEL BAKIR MADENLİLER GECESİ, bütün katılanların beğenisini kazanmıştır.

Dernek yönetimini kutlar, başarılarının devamını dileriz.

• İzmir'de faaliyet gösteren Ağın Derneği tarafından Menemen Tarımsal Üretim Çiftliği'nde 1 Haziran 2003 pazar günü düzenlenen GELENEKSEL AĞINLILAR PİKNİĞİ, İzmir'deki hemşehrilerin katılımıyla, bir folklor gösterisi şeklinde Ağın oyun havaları ve gösterileriyle geçmiş, büyük beğeni toplamıştır. (İzmir muhabirimiz Cüneyt ÖZKUL bildiriyor.)

• Değerli hemşehrilerimizden Sezai Yücel'in kızı Ayşe Yücel ile Gökhan Tek, 26 Temmuz 2003 tarihinde Elazığ T. Ü. Sosyal Merkezi'nde yapılan törenle hayatlarını birleştirmişlerdir.

Genç evlileri kutlar, ömür boyu mutluluklar dileriz.

• Değerli hemşehrilerimizden M. Celal (Hasip) Cumurcu'nun oğlu Tongabay Cumurcu ile Birgül Elbozan, 14 Ağustos 2003 tarihinde Elbistan Belediyesi Düğün Salonu'nda yapılan törenle evlenmişlerdir.

Genç evlilere ömür boyu mutluluklar dileriz.

• Değerli hemşehrilerimiz Ülker-Ahmet Kabasakal'ın oğulları, Osmangazi Üniversitesi Kimya bölümü Doçentlerinden Sermet Kabasakal ile Eczacı Kadriye Aslan, 16 Ağustos 2003 tarihinde Eskişehir Şamdans Restoran'da düzenlenen bir kokteylle yaşamlarını birleştirdiler.

Kabasakal ve Aslan ailelerini kutluyor, yeni çifte mutluluklar diliyoruz.

• Ankara-Ağın Dernek Merkezimizde görev yapan ve gerçek bir Ağınlı dostu olan Mehmet-Gülhanım Çapar'ın oğulları Zafer Çapar ile Özlem Yıldız, 31 Ağustos 2003 tarihinde Ankara-Akalın Düğün Salonu'nda düzenlenen bir törende "Sevgimizle hayatımızı yeniden şekillendirmeye karar verdik" diyerek, yaşamlarını birleştirdiler.

Çiftleri kutluyor, yaşam boyu mutluluklar diliyoruz.

• Ağın Başpınar Mahallesi'nden rahmetli Mehmet Ertuğrul'un oğlu Bedrettin Ertuğrul, 3 Şubat 2003 tarihinde Ankara'da yaşamını yitirmiş ve Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verilmiştir.

Merhuma Tanrı'dan rahmet diler, tüm yakınlarına başsağlığı dileklerimizi iletiriz.

• Ağın Müderris Hüseyin Efendi Mahallesi'nden olup Ankara'da oturan değerli hemşehrimiz (Hacı) Mehmet Özkan, 14 Temmuz 2003 tarihinde Marmaris'de vefat etmiş ve aynı yerde toprağa verilmiştir.

Değerli hemşehrimize Tanrı'dan rahmet diler, sayın eşi Müzeyyen hanım ile çocukları Necdet, Nejat Özkan ve Çiğdem Giritli'ye ve yakınlarına başsağlığı dileklerimizi iletiriz.

• Ağın'ın Beyelması köyünden değerli hemşehrimiz Fahriye Cumurcu 24 Temmuz 2003 tarihinde vefat etmiştir. Tanrı'dan kendisine rahmet diler, aile bireylerinden İrfan ve İbrahim Cumurcu ile Ümmügülsüm, Mebrure, Fahriye, Talika hanımlara başsağlığı dileklerimizi iletiriz.

• Ağın Hacıyusuf Mahallesi'nden rahmetli İbrahim Baytaş'ın kızı, Özcan Oğuz ile Gülcan Öztürk'ün anneleri Fatma Zehra Öztürk, 31 Temmuz 2003 tarihinde Ankara'da yaşamını yitirmiş ve Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verilmiştir.

Merhumeye Tanrı'dan rahmet, tüm yakınlarına ve dostlarına başsağlığı dileriz.

DOĞUMLAR

Mahalle-Köy	Çocuğun Adı Soyadı	Baba Adı	Doğum Yeri	Doğum Tarihi
Balkayası Köyü	Ömer ERDEM	Bünyamin	Ağın	15.07.2003
Tatarağası Mah.	İrem AKKAYA	Mehmet	Ağın	29.07.2003
Samançay Köyü	Buğra ERTURK	Ahmet	Aydın	02.08.2003
Saraycık Köyü	Rıza Yiğit ŞAHİT	Beytullah	Mersin	04.08.2003
Samançay Köyü	Başak SERTTAŞ	Veysi	Kadıköy	05.08.2003
Tatarağası Mah.	Tayfun Tuna SARIOĞLU	Hasan	Çankaya	06.08.2003
Altunayva Köyü	Duygu ÖZER	Abdülkadir	Elazığ	08.08.2003
Aşağıyabanlı Köyü	Ceren ÖKSÜZOĞLU	Mustafa	Bornova	14.08.2003
Modanlı Köyü	Taha AKTAŞ	Hasan	Ağın	15.08.2003
Beyelması Köyü	A.Sıla TOPALOĞLU	Mehmet Şaban	Malatya	25.08.2003

Dünyaya gelen yavrularımıza sağlıklı uzun ömürler diler, ailelerini kutlarız.

EVLENENLER

Mahalle-Köy	Adı Soyadı	Evlenilenin Adı Soyadı	Evlenilen Yer	Evlenme Tarihi
Kaşpınar Köyü	Nilay ÖZCAN	Osman YUNUS	Kadıköy	01.07.2003
Kaşpınar Köyü	Neslihan ÖZDEN	Çetin YILMAZ	Maltepe	01.07.2003
Bahadırlar Köyü	Serdar ERTURK	Fatma YILDIRIM	Sincan	03.07.2003
Uzungil Mah.	Serdar KOÇER	Zübeyde DUMAN	Isparta	09.07.2003
Akpınar Mah.	Metin YAVUZ	H. Nihat GÜVENÇ	Üsküdar	11.07.2003
Öğrendik Köyü	Tuncay EROĞLU	Nesibe DİNKÇİ	Ağın	14.08.2003
Samançay Köyü	Mehmet ÖZTÜRK	Hatice SOYDAN	Ağın	14.08.2003
Pul Köyü	Muhammet KARAKAŞ	Mine BİLİR	Ağın	21.08.2003
Kuzgeçe Mah.	H.Suzan ERDEMLİ	Murat YÖRE	Ağın	23.08.2003

Yeni evlenen hemşehrilerimizi ve eşlerini kutlar, ömür boyu mutluluklar dileriz.

ÖLÜMLER

Mahalle-Köy	Adı Soyadı	Doğum Tarihi	Ölüm Yeri	Ölüm Tarihi
Yedibağ Köyü	Hanife GÜRSEL	1338	Buca	03.07.2003
Kuzgeçe Mah.	S. Burak SAKALLI	07.10.1996	Darende	08.07.2003
Müd. Hüs. Ef. Mah.	Mehmet ÖZKAN	1331	Marmaris	14.07.2003
Beyelması Köyü	Fahriye CUMURCU	1329	Ağın	24.07.2003
Müd. Hüs. Ef. Mah.	Mustafa YAZGIN	25.06.1933	Keçiören	30.07.2003
Bademli Köyü	İsmet AKTAŞ	1925	Ankara	25.07.2003
Bademli Köyü	Mustafa AYDIN	1325	Mamak	11.08.2003
Pul Köyü	Osman Rauf ALPER	1930	Üsküdar	15.08.2003
Modanlı Köyü	Mehmet MORTUĞ	09.07.1337	Malatya	17.08.2003

Ölenlere Tanrı'dan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

İstanbul'da yapılan Ağın ve Köyleri ikinci bahar futbol turnuvası ikincisi Saraycık köyü takımından bir grup